

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Poslání neziskového sektoru v současné společnosti

Předkládá: Bc. Petra Cvrčková

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Petr Triner, MBA

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta právnická

Akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Petra CVRČKOVÁ
Osobní číslo: R17N0006P
Studijní program: N6807 Veřejná správa
Studijní obor: Veřejná správa
Téma práce: Poslání neziskového sektoru v současné společnosti
Zadávající katedra: Katedra veřejné správy

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Neziskový sektor – pojem, historie, poslání
3. Druhy nestátních neziskových organizací v ČR – typologie, vznik, zánik
4. Financování nestátních neziskových organizací v ČR – způsoby financování
5. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky
6. Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 60 stran
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam doporučené literatury:

viz zvláštní seznam

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Petr Triner
Katedra veřejné správy

Datum zadání diplomové práce: 31. března 2018
Termín odevzdání diplomové práce: 31. března 2019

V Plzni dne 11. března 2019

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Poslání neziskového sektoru v současné společnosti“ zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem pro vědeckou práci obvyklým.

Plzeň, březen 2019

.....

Poděkování

Ráda bych tímto poděkovala vedoucímu mé diplomové práce panu JUDr. Petru Trinerovi, MBA za ochotu, vstřícnost a celkové vedení při vypracování diplomové práce.

OBSAH

1	ÚVOD	7
2	NEZISKOVÝ SEKTOR	8
2.1	NEZISKOVÝ SEKTOR VEŘEJNÝ	9
2.2	NEZISKOVÝ SEKTOR SOUKROMÝ	9
2.3	HISTORICKÝ VÝVOJ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ V ČR.....	10
2.4	ROZDĚLENÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	13
2.4.1	<i>Dělení neziskových organizací podle zřizovatele</i>	14
2.4.2	<i>Dělení neziskových organizací z globálního hlediska</i>	14
2.4.3	<i>Dělení neziskových organizací podle financování:</i>	14
2.4.4	<i>Dělení neziskových organizací podle právní normy:</i>	15
2.5	PRÁVNÍ ÚPRAVA NEZISKOVÉHO SEKTORU	15
2.6	RADA VLÁDY PRO NESTÁTNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE	20
2.6.1	<i>Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 – 2020</i>	21
2.7	PROBLEMATIKA NEZISKOVÉHO SEKTORU	21
3	DRUHY NESTÁTNÍCH ORGANIZACÍ V ČESKÉ REPUBLICĚ.....	23
3.1	SPOLEK.....	24
3.1.1	<i>Principy spolkového práva</i>	24
3.1.2	<i>Založení a vznik spolku</i>	25
3.1.3	<i>Orgány spolku</i>	26
3.1.4	<i>Zrušení a zánik spolku</i>	27
3.1.5	<i>Pobočné spolky</i>	28
3.2	ÚSTAV.....	28
3.2.1	<i>Založení a vznik ústavu</i>	28
3.2.2	<i>Orgány ústavu</i>	29
3.2.3	<i>Statut</i>	30
3.2.4	<i>Výroční zpráva</i>	30
3.2.5	<i>Zrušení a zánik ústavu</i>	31
3.3	OBEČNĚ PROSPĚŠNÁ SPOLEČNOST	31
3.3.1	<i>Orgány obecně prospěšné společnosti</i>	32
3.3.2	<i>Statut</i>	32
3.3.3	<i>Výroční zpráva</i>	33
3.3.4	<i>Zrušení a zánik</i>	33
3.3.5	<i>Transformace obecně prospěšné společnosti</i>	33
3.4	NADACE A NADAČNÍ FONDY	34
3.4.1	<i>Nadace</i>	34
3.4.1.1	<i>Založení a vznik nadace</i>	35
3.4.1.2	<i>Orgány nadace</i>	36
3.4.1.3	<i>Statut</i>	37
3.4.1.4	<i>Majetek nadace, nadační jistina, nadační kapitál</i>	37
3.4.1.5	<i>Nadační příspěvek</i>	38
3.4.1.6	<i>Výroční zpráva</i>	38
3.4.1.7	<i>Zrušení a zánik nadace</i>	38
3.4.2	<i>Nadační fond</i>	39
3.5	OSTATNÍ DRUHY NESTÁTNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	40
3.5.1	<i>Církev, náboženské společnosti a církevní právnické osoby</i>	40
3.5.2	<i>Politické strany a politická hnutí</i>	41
3.5.3	<i>Společenství vlastníků jednotek</i>	42
3.5.4	<i>Profesní komory</i>	43
3.5.5	<i>Veřejné vysoké školy</i>	43
3.5.6	<i>Honební společenstva</i>	44
3.5.7	<i>Zájmová sdružení právnických osob</i>	45
3.5.8	<i>Obchodní korporace</i>	45
4	FINANCOVÁNÍ NESTÁTNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	47
4.1	VEŘEJNÉ ZDROJE PŘÍMÉ	47

4.1.1	Financování ze státního rozpočtu.....	47
4.1.2	Financování z územních samospráv	48
4.1.3	Státní fondy.....	49
4.1.4	Financování z Evropské unie prostřednictvím státního rozpočtu	49
4.1.5	Financování mimo Evropskou unii.....	49
4.2	VEŘEJNÉ ZDROJE NEPŘÍMÉ.....	50
4.3	VLASTNÍ ZDROJE	51
4.3.1.1	Členské příspěvky	52
4.3.1.2	Příjmy z výkonu hlavní a vedlejší činnosti.....	52
4.3.1.3	Příjmy z podnikání	52
4.3.2	Zdroje od soukromých osob	53
4.3.2.1	Individuální dárcovství	53
4.3.2.2	Firemní dárcovství	54
4.3.2.3	Dobrovolnická činnost.....	55
4.3.2.4	Veřejné sbírky.....	55
4.3.2.5	Příspěvky nadací a nadačních fondů	56
4.3.2.6	Podíl na výnosu z loterií a hazardních her	57
4.4	DALŠÍ ZDROJE	57
4.5	ÚČETNICTVÍ NESTÁTNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	57
4.5.1	Analýza financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2016	59
5	USNESENÍ NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČESKÉ REPUBLIKY	62
5.1	USNESENÍ NEJVYŠŠÍHO SOUDU 29 CDO 4197/2015	62
5.1.1	Průběh řízení	62
5.1.2	Dovolání	63
5.1.3	Přípustnost dovolání.....	64
5.1.4	Důvodnost dovolání	64
5.2	USNESENÍ NEJVYŠŠÍHO SOUDU 29 CDO 3225/2016	66
5.2.1	Průběh řízení	66
5.2.2	Dovolání	67
5.2.3	Přípustnost dovolání.....	68
5.2.4	Důvodnost dovolání	68
5.2.4.1	Obecně k účelu § 3049 odst. 2 a 3 o. z.	68
5.2.4.2	K možnosti zakladatele vyhradit si oprávnění změnit účel nadačního fondu, vydávat a měnit statut a oprávnění jmenovat a odvolávat členy správní rady a revizora	69
5.2.5	Ke změně účelu nadačního fondu pomocí § 3049 odst. 2 a 3 o. z.	70
5.2.6	Použití výše uvedených závěrů v projednávané věci	71
6	ZÁVĚR.....	72
7	RESUME.....	74
8	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ	75
8.1	LITERATURA.....	75
8.2	PRÁVNÍ PŘEDPISY.....	76
8.3	JUDIKATURA	77
8.4	ČLÁNKY	77
8.5	ELEKTRONICKÉ DOKUMENTY	77
9	PŘÍLOHY	79

1 ÚVOD

Téma „Poslání neziskového sektoru v současné společnosti“ jsem si vybrala z důvodu, že je mi toto téma blízké. V minulosti jsem s nestátními neziskovými organizacemi spolupracovala a v současné době spolupracuji s příspěvkovými organizacemi.

Neziskové organizace ve společnosti plní významnou roli. Jejich posláním je především zajistit širokou nabídku služeb, které nedokáže trh a stát dostatečně zajistit. Jejich snahou je přispět k lepšímu životu celé společnosti nebo alespoň významné skupiny obyvatel.

První část práce bude zaměřena na vysvětlení pojmu a definice neziskového sektoru. Vysvětlím poslání neziskového sektoru a seznámím s jeho historickým vývojem, dělením neziskových organizací a právní úpravou. Zaměřím se na nejdůležitější legislativní změny, které nastaly s účinností nového občanského zákoníku. V závěru této kapitoly se budu věnovat činnosti Rady vlády pro nestátní neziskové organizace a problematice neziskového sektoru.

V druhé části se zaměřím na jednotlivé druhy nestátních neziskových organizací v České republice. Podrobněji se budu věnovat poslání a náležitostem, které musí být splněny při vzniku nebo zániku organizace včetně uvedení právních předpisů.

Ve třetí části se budu zabývat financováním nestátních neziskových organizací včetně rozboru financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2016.

V poslední části diplomové práce se budu zabývat judikaturou Nejvyššího soudu České republiky, která se vztahuje k problematice zápisu ústavu do rejstříku ústavů a změnou zakládací listiny nadačního fondu.

Cílem diplomové práce je seznámení s neziskovým sektorem v České republice, s jeho problémy a financováním. Podrobněji se zaměřím na právní předpisy upravující tuto oblast a budu se zabývat judikaturou Nejvyššího soudu České republiky.

2 NEZISKOVÝ SEKTOR

Neziskovým sektorem lze označit prostor, který se nachází mezi státem, státními institucemi, občany, trhem a ziskovými soukromými společnostmi. Tento sektor je tvořen organizacemi založenými na jiných motivech, než je ekonomický zisk. Jejich cíle jsou vytyčeny v poslání organizace. Pokud organizace nějakého zisku dosahují, vracejí jej zpět do činnosti organizace. Tyto organizace jsou autonomní vůči státu a objevují se prakticky ve všech oblastech lidské činnosti, což je hlavním rysem a silnou stránkou tohoto sektoru. Neziskový sektor svými aktivitami zasahuje do mnoho oblastí občanského života, a to v umění, kultuře, ochraně kulturních památek, ochraně životního prostředí, ochraně lidských práv, výzkumu a vzdělávání, komunitním rozvoji, zdravotní péči, sociálních službách, rekreaci, sportu, tělovýchově, práci s dětmi a mládeží, ale i v rozvoji dobrovolnictví a dárcovství.¹

Švédský ekonom Viktor A. Pestoff použil pro znázornění rozdělení národního hospodářství plochu trojúhelníku a rozdělil hospodářství na čtyři sektory podle třech kritérií.

Schéma č. 1: Členění národního hospodářství podle Viktora A. Pestoffena²

¹ HLOUŠEK, Jan, Zuzana HLOUŠKOVÁ a Pavel HANUŠ. *Teorie a právo neziskového sektoru*. [CD-ROM]. Vyd. 1 Hradec Králové: Gaudeamus, 2013. Texty k sociální práci. Právo v sociální práci; sv. 15. ISBN 978-80-7435-305-5.

² BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. V Praze: Oeconomica, 2009, s. 16-17. ISBN 978-80-245-1650-9.

Pestoffenův trojúhelník obsahuje sektor:

- ziskový soukromý
- neziskový veřejný
- neziskový soukromý
- neziskový sektor domácností

V uvedeném trojúhelníku jsou vymezena pole pro sektor formální – neformální, ziskový – neziskový, veřejný – soukromý. Vymezení je provedeno dělicími přímkami, které jsou vedeny tak, že uprostřed trojúhelníku zbývá menší nebo větší místo pro neziskový soukromý sektor podle velikosti krajních sektorů.³

Z uspořádání v trojúhelníku lze tedy vyčíst základní charakteristiky organizací, které v jednotlivých sektorech působí. Mezi subjekty jednotlivých sektorů není ostrá hranice, dochází k jejich prolínání.⁴

2.1 Neziskový sektor veřejný

Neziskový sektor veřejný je tvořen subjekty, které jsou založeny s cílem dosažení přímého užitku. Jedná se o příspěvkové organizace a organizační složky. Zakládají je veřejné subjekty, jako jsou státní orgány, obce či města. Ty vkládají do těchto organizací prostředky bez očekávání dosažení zisku. Majetek obvykle zůstává v držení zakládajícího subjektu a organizaci je svěřen ke spravování a hospodaření.

2.2 Neziskový sektor soukromý

Neziskový sektor soukromý je někdy nazýván jako třetí sektor. Je tvořen nestátními neziskovými organizacemi, které jsou zakládány a financovány soukromými subjekty, někdy s podporou z veřejných zdrojů.⁵

Mezinárodně uznávaná charakteristika nestátních neziskových organizací pochází od L. A. Salamona a H. K. Anheiera. Podle těchto autorů je nestátní neziskový sektor chápán jako soubor všech nestátních neziskových organizací

---

³Soukromý neziskový sektor. *Centrum pro výzkum neziskového sektoru* [online]. [cit. 2019-02-27]. Dostupné z: cvns.econ.muni.cz/diskuse/index/2?name=clanek_soukromyneziskovysektor.

⁴BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. V Praze: Oeconomica, 2009, s. 16-17. ISBN 978-80-245-1650-9.

⁵BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. V Praze: Oeconomica, 2009, s. 11-13. ISBN 978-80-245-1650-9.

a vyhovuje tzv. „*strukturálně-operacionální definici*“.⁶ Na základě této definice musí organizace splňovat tyto kritéria:

- organizovanost – organizace se musí vyznačovat určitou institucionalizovaností své struktury. Např. fungování na základě zakládací smlouvy, zřizovací listiny, stanovené organizační struktury atd.,
- soukromost – organizace jsou institucionálně odděleny od vlády. Nejedná se o oddělení od státních financí, které jsou pro tyto organizace významné, ale neměly by být součástí vládních struktur,
- neziskovost – zisk nesmí být rozdělován mezi vlastníky či management, případný zisk organizace použije na plnění svých cílů,
- samosprávnost – organizace disponuje vnitřní strukturou, je schopna sama sebe řídit, nepodléhá ve své činnosti vládě ani soukromému byznysu,
- dobrovolnost – znamená existenci dobrovolného elementu, participaci dobrovolných zaměstnanců.⁷

2.3 Historický vývoj neziskových organizací v ČR

Dobročinnost a humanitární pomoc na našem území sahá až k začátkům českým dějin a je úzce spojena s působením křesťanské filosofie. Charitativní činnost se zabírala péčí o chudé, zdravotně postižené, sirotky a staré lidi, vycházela z křesťanského milosrdenství a lásky k bližnímu. Ve 13. století dochází ke vzniku nadací, které ze začátku byly zaměřeny na pomoc církvi a duchovnímu vzdělávání. Docházelo k zakládání chrámů a klášterů, dotace byly poskytovány na zařízení a udržování kaplí a oltářů. Častým typem nadací byly nadace studijní, které umožňovaly studia chudým studentům.

V období husitské revoluce dochází k prvnímu oslabení postavení katolické církve na poli filantropie a posilování městských stavů, čímž došlo k sekularizaci dobročinnosti, a to hlavně cechy a spolkovým životem tovaryšů. Svoji dominantní pozici katolická církev získala až po roce 1620 v období Habsburského státu, kdy došlo k rekatolizaci. Citelně zasahovala do oblasti

⁶ BOUKAL, Petr a Hana VÁVROVÁ. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. Praha: Oeconomica, 2007, s. 9. ISBN 978-80-245-1293-8.

⁷ HYÁNEK, Vladimír. *Neziskové organizace: teorie a mýty*. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2011, s. 11-12. ISBN 978-80-210-5651-0.

školství. Působením myšlenek renesance a humanismu byla postupně v oblasti sociální péče a vzdělávání církev vytlačována a svoji moc upevňoval nad církví stát. V období vlády Josefa II. došlo k centralizaci sociální péče do rukou státu. Bylo zrušeno mnoho klášterů a mnišských bratrství a jejich majetek byl zkonfiskován a odevzdán světské charitě a nadacím založeným pro humanitární účely. Církev oslabila v oblasti školství, nad univerzitní výukou byl určen státní dozor. Církevní gymnázia byla nahrazena školami hlavními a školami městskými. Nadace byly podřízeny veřejné správě, byl nad nimi stanoven státní dohled zemské vlády. Nadace musely předkládat zakládací listiny a roční výkazy o stavu jmění.

K velkému rozvoji spolkové činnosti došlo v období Národního obrození. Od roku 1830 došlo k velkému nárůstu spolků, nadací a různých společností, jejichž cílem byla podpora rozvoje národní kultury, vědy, vzdělávání a umění. Činnost charitativní a spolkovou upravoval říšský zákon o spolcích z roku 1867.

Významným obdobím pro neziskový sektor bylo období první republiky, kdy došlo k dalšímu nárůstu spolkové a nadační činnosti. Neziskové organizace se zaměřovaly především na ochranu veřejného zdraví, sociální problémy, problém chudoby, děti a mládež. Pokračovaly v činnostech zabývajících se osvětou, kulturou, vzděláváním a v malých městech představovaly podstatu sdružování a zábavy.

Nadějný vývoj neziskového sektoru byl však ukončen německou okupací a druhou světovou válkou. Za okupačního režimu bylo zrušeno mnoho neziskových organizací, ty které byly uznány za vhodné, byly reorganizovány na centralizované hierarchické instituce, které sloužily státní moci. S ukončením války došlo k obnovení tradic a neziskové organizace zaujaly významné společenské postavení. Bylo obnoveno přes 10 000 spolků. Zároveň v tomto období došlo k likvidaci národnostní heterogenity občanských aktivit a některé významné neziskové organizace byly pod silným vlivem politických stran. Jako příklad lze uvést Sokol.

Po nástupu komunistické strany v roce 1948 bylo sdružování občanů omezeno na centrálně řízené organizace. Majetek spolků a církevních organizací byl zkonfiskován a jednotlivé organizace se staly společenskými organizacemi integrovanými do Národní fronty. Byly vytvořeny akční výbory, které nahradily

volené orgány neziskových organizací. Služby, které poskytovaly neziskové organizace v oblasti zdraví, školství a sociální péče byly nahrazeny státními organizacemi příspěvkovými a rozpočtovými.

Omezování občanského života dokázal komunistický režim udržet až do poloviny šedesátých let, kdy začalo docházet k politickému uvolňování. Pokus o reformu je znám pod názvem Pražské jaro 1968. Občané začali zvyšovat svůj zájem o veřejné věci a došlo i k obnovení několika neziskových organizací. Toto období bylo přerušeno vpádem vojsk Varšavské smlouvy, kdy znovu následovalo období normalizace a návrat stavu neziskového sektoru před rok 1960. Přesto vznikala nejrůznější uskupení, která byla vystavena tvrdé represi. Ke změně dochází až v osmdesátých letech, kdy se aktivita občanských sdružení rozšiřuje do všech oblastí života společnosti. V roce 1989 po pádu komunistického režimu dochází ke vzniku tisíců neziskových organizací a v roce 1990 dochází k přijetí zákona o sdružování občanů.⁸

Rok / právní forma	Nadace	Nadační fondy	Obecně prospěšné společnosti	Zapsané ústavy	Církevní organizace	Spolky	Pobočné spolky
2014 (prosinec)	508	1 407	2926	123	4 158	86 956	26 118
2015 (květen)	495	1 442	2912	206	4 156	87 698	26 225
2015 (prosinec)	505	1 518	2 894	388	4 166	89 584	26 423
2016 (březen)	505	1 544	2 865	488	4 166	90 412	26 463
2016 (červen)	510	1 574	2 840	557	4 170	91 307	26 583
2016 (září)	510	1 592	2 814	626	4 170	91 931	26 359
2016 (prosinec)	516	1 635	2 792	686	4 177	92 878	26 370
2017 (duben)	515	1 670	2 774	752	4 171	93 651	26 414

Tabulka č. 1: Vývoj počtu nestátních neziskových organizací v letech 2014 – 2017. Od roku 2014 je statistika z důvodu změn právních forem neziskových organizací vedena odděleně.⁹

⁸ FRIČ, Pavol. *Neziskový sektor v ČR: výsledky mezinárodního srovnávacího projektu Johns Hopkins University*. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. ISBN 80-86432-04-1.

⁹ Aktualizovaná statistika počtu NNO v letech 1990-2017. *Neziskovky.cz* [online]. Praha [cit. 2019-02-22]. Dostupné z: : http://www.neziskovky.cz/clanky/511_695/fakta_statistika-postu-nno/

Nestátní neziskové organizace	Občanská sdružení	Nadace	Nadační fondy	Obecně prospěšné společnosti	Evidované právnické osoby	Organizační jednotky sdružení
1990	3 879					
1991	9 366					
1992	prosinec	prosinec				
	15 393	1 551				
1993	prosinec	prosinec				
	21 694	2 768				
1994	prosinec	prosinec				
	24 978	3 800				
1995	prosinec	listopad				
	26 814	4 253				
1996	březen	březen		březen		
	27 807	4 392		*1		
1997	březen	prosinec		březen		
	30 297	5 238		52		
1998	listopad	listopad	listopad	listopad		
	36 046	**55	**71	129		
1999	léto/podzim	prosinec	prosinec	prosinec		
	38 072	272	695	560		
2000	květen	květen	květen	květen		
	42 302	282	735	557		
2001	listopad	listopad	listopad	listopad		
	47 101	299	784	701		
2002	říjen	říjen	říjen	říjen	říjen	říjen
	49 108	330	825	762	4 785	30 547
2003	listopad	listopad	listopad	listopad	listopad	listopad
	50 997	350	859	884	4 946	31 509
2004	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec
	53 306	362	898	1 038	4 927	32 020
2005	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec
	54 963	368	925	1 158	4 605	33 178
2006	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec
	58 347	380	992	1 317	4 464	28 868
2007	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec
	61 802	390	1 048	1 486	4 446	29 378
2008	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec
	65 386	411	1 095	1 658	4 399	29 752
2009	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec
	68 631	429	1 168	1 813	4 347	30 640
2010	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec
	72 111	449	1 205	1 958	4 352	31 166
2011	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec	prosinec
	75 627	455	1 269	2 126	4 366	32 104
2012	červen	červen	červen	červen	červen	červen
	77 801	458	1 278	2 183	4 348	32 376

Tabulka č. 2: Vývoj počtu nestátních organizací v letech 1990 – 2012.¹⁰

2.4 Rozdělení neziskových organizací

Neziskové organizace lze dělit z několika možných hledisek. Mezi nejvýznamnější dělení patří rozdělení neziskových organizací podle zřizovatele a z globálního hlediska. Jako další dělení neziskových organizací lze použít dělení podle financování nebo právní úpravy.

¹⁰ Aktualizovaná statistika počtu NNO v letech 1990-2016. *Neziskovky.cz* [online]. Praha [cit. 2017-10-22]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_695/fakta_statistika-postu-nno/

2.4.1 Dělení neziskových organizací podle zřizovatele

- a) Státní neziskové organizace – zřídit tyto organizace může stát, kraj, obec, případně organizační složka. Zpravidla se jedná o příspěvkové organizace a organizační složky, které jsou zřízeny pro zajištění výkonu státní správy a veřejných služeb, a to v oblastech sociálních služeb, zdravotnictví a školství.
- b) Nestátní, soukromé neziskové organizace – jsou zřizovány občany a zajišťují podobné služby jako neziskové organizace státní. Jsou zřizovány a usměrňovány zvláštními zákony, které stanovují jejich vznik, způsoby řízení, orgány a zánik.¹¹

2.4.2 Dělení neziskových organizací z globálního hlediska

- a) Organizace veřejně prospěšné – posláním těchto organizací je produkce smíšených a veřejných statků, jejichž úkolem je uspokojit potřeby společnosti. Jedná se především o oblast vzdělávání, zdravotnictví, ekologie, charity.
- b) Organizace vzájemně prospěšné – zakládání těchto organizací je za účelem vzájemné podpory skupin občanů, kteří mají společný zájem. Tyto zájmy nesmí odporovat zájmům druhých občanů a právnických osob. Jedná se o aktivity v oblasti kultury, profesních zájmů, tělesné kultury, ochranu zájmů různých skupin.¹²

2.4.3 Dělení neziskových organizací podle financování:

- a) Neziskové organizace plně financované z veřejných rozpočtů (např. organizační složky územního celku).
- b) Neziskové organizace financované z veřejných rozpočtů jen částečně (např. příspěvková organizace).
- c) Neziskové organizace financované z různých zdrojů (např. granty, dary, vlastní činnost atd.).

---

¹¹ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada), s. 26. ISBN 978-80-271-0339-3.

¹² REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2007, s. 40. ISBN 978-80-86929-25-5.

2.4.4 Dělení neziskových organizací podle právní normy:

- a) Neziskové organizace, založené podle zákona č. 218/2000Sb., o rozpočtových pravidlech.
- b) Neziskové organizace, založené podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.
- c) Neziskové organizace založené podle jiných zákonů platných pro neziskové organizace.¹³

2.5 Právní úprava neziskového sektoru

Nezisková organizace není v České republice oficiálním právním termínem. I když tyto neziskové organizace přinášejí společnosti a ekonomice velké pozitivní přínosy, definici tohoto termínu v českém právním řádu nenalezneme. Jedná se o termín, který je ustálen ve společensko-ekonomických textech, ale i v praxi veřejné správy.

Významné období pro formování legislativy neziskového sektoru nastalo po roce 1989, kdy došlo v České republice, ale také ve střední a východní Evropě k posunutí v chápání pojmu občanská společnost. Změny po roce 1989 přinesly občanům právo konat vlastní aktivity, možnost sdružovat se v zájmových organizacích a možnost řešit vlastní problémy a problémy celé společnosti. Začaly vznikat tisíce neziskových organizací.¹⁴

Formování legislativy neziskových organizací jsem rozdělila na dvě období. První období je od roku 1990 až do 31. 12. 2013. První důležitý zákon, který byl schválen, byl zákon č. 83/90 Sb., o sdružování občanů. Schválením tohoto zákona došlo k naplnění deklarované svobody sdružování zakotvené v Ústavě a Listině základních práv a svobod. Rozdílnosti občanských aktivit však nemohl vyhovět jediný zákon, a proto byl v roce 1991 přijat zákon č. 308/1991 Sb., o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských skupin. Tento zákon vymezil pravidla dobrovolného sdružování osob stejné náboženské víry. Úprava sdružovacích občanských aktivit byla však velmi benevolentní a z toho plynula potřeba zavedení nové právní formy neziskových

---

¹³ REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2007, s. 40. ISBN 978-80-86929-25-5.

¹⁴ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada), s. 18, 21. ISBN 978-80-271-0339-3.

organizací do našeho právního řádu a zajištění tak větší kontroly činností neziskových organizací. Vznikla nová právní forma, a to nadace. Benevolentní právní úprava občanského zákoníku dovolovala nadacím, které vznikly po roce 1989 konat různé druhy aktivit, což občas vedlo k používání nadačních peněz na jiné účely, než na které byly vybrány. Nový nadační zákon č. 227/97 Sb., o nadacích a nadačních fondech reagoval na tuto situaci zpřísněním podmínek pro obligatorní výši nadačního jmění. Nový zákon umožnil do dvanácti měsíců od dne jeho účinnosti stávajícím nadacím přeregistraci nebo přeměnu na obecně prospěšnou společnost. Na základě rozhodnutí statutárního orgánu mohla nadace vstoupit do likvidace. Od roku 1999 tedy přestaly existovat nadace, které podmínky nového zákona nespĺnily. Z prvotních 5 229 nadací jich zůstalo koncem roku 1999 jen 245 a nově vzniklo 575 nadačních fondů. K zajištění obecně prospěšných služeb byla zavedena právní forma obecně prospěšná společnost, a to zákonem č. 248/95 Sb., o obecně prospěšných společnostech. V právní úpravě byly stanoveny velmi přísné podmínky fungování. Projevilo se to v nízkém počtu vzniku obecně prospěšných společností.

Vymezení neziskové organizace bylo nejbližší definováno v zákoně č. 586/92 Sb., o dani z příjmu, a to v § 18, kde nezisková organizace byla definována jako právnická osoba, která není založená nebo zřízená za účelem podnikání. Zákon tam řadil např. nadace a nadační fondy, obce, vyšší územní samosprávné celky, organizační složky státu, veřejné školy, občanská sdružení příspěvkové organizace, politické strany a hnutí, registrované církve a náboženské společnosti atd.¹⁵

---

¹⁵ ŠKARABELOVÁ, Simona. *Když se řekne nezisková organizace: příručka pro zastupitele krajů, měst a obcí*. Brno: Masarykova univerzita, 2002, s. 8, 19. ISBN 80-210-3031-3.

Právní předpis	Název předpisu	Účinnost
83/1990 Sb.	Zákon o sdružování občanů	1. 5. 1990
248/1995 Sb.	Zákon o obecně prospěšných společnostech	1. 1. 1996
227/1997 Sb.	Zákon o nadacích a nadačních fondech	1. 1. 1998
117/2001 Sb.	Zákon o veřejných sbírkách	1. 6. 2001
3/2002 Sb.	Zákon o církvích a náboženských společnostech	7. 1. 2002
198/2002 Sb.	Zákon o dobrovolnické službě	1. 1. 2003

Tabulka č. 3: Stručný historický přehled utváření podstatné legislativy pro neziskový sektor před účinností nového občanského zákoníku.¹⁶

Druhé období je období od 1. 1. 2014. Ve Sbírce zákonů České republiky byl v dubnu 2012 vyhlášen zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který nabyl účinnosti 1. 1. 2014. Tento nový občanský zákoník nahradil dřívější občanský zákoník č. 40/1964 Sb., částečně i obchodní zákoník, ale také některé další zákony (např. zákon o sdružování občanů). U neziskových organizací nepočítá s jednotlivými zákony jako tomu bylo do konce roku 2013.¹⁷

Všechna občanská sdružení a jejich organizační složky jsou od 1. 1. 2014 považována za spolky, hlavní spolky či pobočné spolky nebo se mohla transformovat na sociální družstvo či ústav. Do 31. 12. 2013 mohlo být občanské sdružení bez změny právní osobnosti převedeno na obecně prospěšnou společnost. U nadací a nadačních fondů nedošlo ke změně právní osobnosti, ale jsou

¹⁶ HLOUŠEK, Jan, Zuzana HLOUŠKOVÁ a Pavel HANUŠ. *Teorie a právo neziskového sektoru*. [CD-ROM]. Vyd. 1 Hradec Králové: Gaudeamus, 2013. Texty k sociální práci. Právo v sociální práci; sv. 15. ISBN 978-80-7435-305-5.

¹⁷ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada). s. 27. ISBN 978-80-271-0339-3.

podřízeny novému občanskému zákoníku. Od 1. 1. 2014 není možné zakládat obecně prospěšné společnosti, již vzniklé obecně prospěšné společnosti do 31. 12. 2013 se řídí dosavadními právními předpisy. Obecně prospěšné společnosti mají právo změnit svoji právní formu na nadaci, nadační fond nebo ústav. Zájmová sdružení právnických osob není možno již zakládat, ale vzniklá sdružení se nadále řídí dosavadními právními předpisy nebo mohou změnit svoji právní formu na spolek.¹⁸

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů přestal být v obecné rovině přehledem neziskových organizací. V § 17a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů je nově definován pojem veřejně prospěšný poplatník. Tím je poplatník, který jako svoji hlavní činnost vykonává činnost, která není podnikáním. Pro určení, jde-li o veřejně prospěšného poplatníka je posuzována formulace hlavní činnosti v zakladatelském právním jednání, stanovách, atd.

Zákon o dani z příjmu uvádí, které subjekty nejsou považovány za veřejně prospěšného poplatníka, i když jejich hlavní činnost není podnikáním. Tito poplatníci nemají výhody veřejně prospěšného poplatníka např. osvobozené bezúplatné příjmy.

Veřejně prospěšným poplatníkem není:

- Česká televize, Český rozhlas, Česká tisková kancelář
- obchodní korporace,
- poplatník či profesní komora založená za účelem ochrany a hájení podnikatelských zájmů svých členů, jejichž členské příspěvky nejsou osvobozeny od daně s výjimkou organizace zaměstnavatelů, např. Komora daňových poradců, Česká stomatologická komora, Agrární a Hospodářská komora, apod.,
- společenství vlastníků jednotek,
- zdravotní pojišťovna,
- nadace sloužící podpoře osob blízkých zakladateli.¹⁹

---

¹⁸ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 28. ISBN 978-80-7478-799-7.

¹⁹ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada), s. 22. ISBN 978-80-271-0339-3.

Právní norma	Druhy neziskové organizace
zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník	Spolek
zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník	Ústav
zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech	Obecně prospěšná společnost
zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník	Nadace
zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník	Nadační fondy
zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník	Zájmové sdružení právnických osob
zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích	Politické strany a hnutí
zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností	Registrované církve a náboženské společnosti
zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích	Veřejná výzkumná instituce
zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon	Školská právnická osoba
zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti	Honební společenstvo
zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník	Odborová organizace

Tabulka č. 4: Souhrn právních norem neziskových organizací po rekonstrukci nového občanského zákoníku²⁰

²⁰ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky. 2.*, aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada), s. 26. ISBN 978-80-271-0339-3.

2.6 Rada vlády pro nestátní neziskové organizace

Rada vlády pro nestátní neziskové organizace byla zřízena 10. června 1992 usnesením vlády č. 428 jako Rada pro nadace. Usnesením vlády č. 223 ze dne 30. března 1998 došlo k transformaci na Radu vlády pro nestátní neziskové organizace. Je poradním, koordinačním a iniciativním orgánem vlády České republiky, projednává, soustřeďuje a pomocí svého předsedy předkládá materiály týkající se nestátních neziskových organizací vládě. Rada vlády pro nestátní neziskové organizace plní zvláště tyto úkoly:

- iniciuje a posuzuje legislativní a politická opatření, koncepční a realizační podklady pro rozhodnutí vlády vztahující se k podpoře nestátních neziskových organizací,
- monitoruje, iniciuje a vyjadřuje se k právním předpisům, připomínkuje návrhy právních úprav vztahující se k postavení a činnosti nestátních neziskových organizací,
- je iniciátorem spolupráce v oblasti podpory a dotační politiky nestátních neziskových organizací mezi ministerstvy, dalšími správními úřady a orgány územní samosprávy,
- monitoruje, analyzuje a uveřejňuje informace o postavení nestátních neziskových organizací v rámci Evropské unie, dále monitoruje, analyzuje a uveřejňuje zapojení naší republiky do Evropské unie z hlediska finančních zdrojů vztahujících se k nestátním neziskovým organizacím,
- zabezpečuje dostupnost a zveřejňování informací o nestátních neziskových organizacích a o opatřeních státní politiky, a to ve spolupráci s ministerstvy, ostatními správními úřady, nestátními neziskovými organizacemi a institucemi o nestátních neziskových organizacích. Zpřístupňuje informace o dotacích z veřejných rozpočtů týkajících se nestátních neziskových organizací a průběhu jejich uvolňování a využívání,
- participuje na opatřeních ministerstev a ostatních správních úřadů ve vztahu k nestátním neziskovým organizacím, zvláště na průběhu standardizace činností, přidělování akreditací a kategorizace typu nestátních neziskových organizací.

- u dotačního programu Podpora kapacit celostátních mezioborových sítí nestátních neziskových organizací, který je financován z rozpočtové kapitoly Úřadu vlády České republiky projednává a doporučuje zaměření,
- předkládá každý rok výroční zprávu do 31. května za uplynulý rok.²¹

2.6.1 Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 – 2020

Úkolem Rady vlády pro nestátní neziskové organizace bylo zpracovat návrh Státní politiky vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 – 2020. Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím byla připravována pracovní skupinou pod Výborem pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace a byla zastoupena odborníky zaměřujícími se na neziskový sektor a zástupci akademické sféry. Na podzim 2014 bylo vytvořeno jedenáct odborných studií se zaměřením na jednotlivá klíčová témata ve vztazích mezi nestátními neziskovými organizacemi a státem. Studie byly zveřejněny k vyjádření odborné veřejnosti. Rada vlády pro nestátní neziskové organizace hotový návrh schválila v polovině května 2015. Návrh stavěl na čtyřech základních principech, jejichž smyslem je mít v naší republice silný a udržitelný neziskový sektor. Každý princip byl dále rozpracován do jednotlivých opatření.²² Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 – 2020 byla schválena vládou dne 29. července 2015.²³

Principy, východiska, opatření a nástroje politiky vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015-2020 jsou uvedeny v příloze č. 1.

2.7 Problematika neziskového sektoru

I přes dlouholetou tradici neziskových organizací se tyto organizace stále potýkají s rozmanitými problémy, především neziskové nestátní organizace. Mezi největší problém těchto organizací patří nedostatek finančních prostředků

²¹ Rada vlády pro nestátní neziskové organizace. *Vláda České republiky* [online]. [cit. 2018-10-29]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/zakladni-informace-767/>

²² Nová státní politika přináší řadu příslibů. *Svět neziskovek* [online]. 2015 [cit. 2019-02-26]. Dostupné z: <https://svetneziskovek.cz/fundraising/nova-statni-politika-prinasi-radu-prislibu>

²³ Dílčí studie ke Státní politice vůči NNO na léta 2015 - 2020. *Vláda České republiky* [online]. 2015 [cit. 2019-02-26]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/statni-politika-vuci-nno-na-leta-2015---2020-133505/>

a vysoká míra neefektivnosti jejich práce, což je zapříčiněno slabou profesionalizací ekonomických pracovníků a zbytečně složitou a nepřehlednou legislativou.

Problémy neziskového sektoru můžeme definovat v několika bodech:

- *„chybí vymezení veřejné a vzájemné prospěšnosti,*
- *zastaralý dotační systém resortů,*
- *přebujelá byrokracie operačních programů,*
- *nedostatečná transparentnost neziskového sektoru*
- *nepřehledná legislativa v daňové oblasti,*
- *složitá pravidla pro vznik a fungování neziskových organizací*
- *oslabení finančních zdrojů a veřejných rozpočtů,*
- *chybí všeobecná koncepce rozvoje,*
- *nedostatek odborníků na připomínkování vznikajících zákonů pro neziskové organizace,*
- *chybí dostatek schopných managerů,*
- *slabá podpora formou firemních dobrovolníků*
- *závislost některých neziskových subjektů na EU fondech a veřejných zdrojích,*
- *slabá finanční stabilita většiny neziskových organizací*
- *tlak na posilování vlastních příjmů, tzv. samofinancování neziskových organizací.*“²⁴

---

²⁴ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada), s. 20. ISBN 978-80-271-0339-3.

3 DRUHY NESTÁTNÍCH ORGANIZACÍ V ČESKÉ REPUBLICĚ

Nestátní neziskové organizace v České republice jsou právníckými osobami soukromého práva. Typické nestátní neziskové organizace naplňují znaky definice L. M. Salamona a H. K. Anheiera, kterými jsou:

- Organizovanost
- Soukromý charakter a nezávislost na státu
- Nerozdělování zisku
- Samosprávnost
- Dobrovolnost

Nestátní neziskové organizace jsou členěny do několika typů i podle jejich funkce:

- Servisní – řeší přímo veřejné problémy poskytováním přímých služeb svým klientům. Jedná se o nestátní neziskové organizace působící v oblasti sociálních služeb, zdravotnictví, sociálního začleňování, rozvojové spolupráce a humanitární pomoci.
- Advokační – usilují o práva určitých skupin či vybraných veřejných zájmů. Zasadují se v prosazování principu rovnosti a nediskriminace, v ochraně menšinových zájmů a zájmu veřejného, jako je ochrana zdraví, životního prostředí nebo práv spotřebitelů.
- Filantropické – napomáhají finančně i hmotně veřejně prospěšným aktivitám. Typickým příkladem jsou nadace a nadační fondy.
- Zájmové – zastupují největší část v českém neziskovém sektoru. Zaujímají oblast sportu, kultury, tradičních venkovských zájmových spolků např. Sokol, hasiči, včelaři, apod. Zaměřují se na organizování zájmové činnosti většinou pro své členy, ale i s přesahem do širší veřejnosti, kdy se jejich aktivity blíží službám poskytovaným určitým skupinám.²⁵

---

²⁵ Státní politika vůči NNO na léta 2015-2020. *Dokumenty rady vlády pro nestátní neziskové organizace* [online]. 2015 [cit. 2018-11-10]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rmno/dokumenty/statni_politika.pdf

3.1 Spolek

„Alespoň tři osoby vedené společným zájmem mohou založit k jeho naplňování spolek jako samosprávný a dobrovolný svazek členů a spolčovat se v něm.“²⁶

Spolek je sdružením přinejmenším tří osob založený k uspokojování a ochraně společného zájmu svých členů. Členem může být jak osoba fyzická, tak právnická.²⁷ Zakládání spolků je projevem svobody sdružování, které je zaručeno Listinou základních práv a svobod „Právo svobodně se sdružovat je zaručeno. Každý má právo spolu s jinými se sdružovat ve spolcích, společnostech a jiných sdruženích.“²⁸ Sdružovací právo je zakotveno v několika mezinárodních právních dokumentech, např. Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech, Evropská úmluva o lidských právech. Sdružovací právo může být omezeno, jestliže je to v demokratické společnosti nezbytné a jen v případech stanovených zákonem, např. ochrana veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku, bezpečnost státu, předcházení trestným činům.

3.1.1 Principy spolkového práva

Právní úprava obsahuje několik principů, na kterých spolkové právo stojí. Spolek je právnická osoba korporativního typu. Členství ve spolku je osobní povahy, dobrovolné, nepřevoditelné, nemá zákonnou vkladovou povinnost členů. Majetek a závazky členů jsou odděleny od majetku a závazků spolku. Členská práva jsou pod soudní ochranou. Jako další principy lze uvést ústavní princip oddělenosti od státu, spolkovou autonomii, určení orgánů, nemožnost založení spolku za účelem podnikání, ručení hlavního spolku za dluhy spolku pobočného, a to v rozsahu určeném stanovami. Spolek musí být založen za obecně prospěšným účelem a zisk je používán k tomuto účelu.²⁹

Právní úprava spolků je téměř zcela dispozitivní povahy, což znamená, že zde může dojít k odchýlení od zákona, obvykle ve stanovách, kdy lze upravit

---

²⁶ § 214 odst.1, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

²⁷ VÍT, Petr. *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. Praha: Grada Publishing, 2015, s. 47. ISBN 978-80-247-9769-4.

²⁸ Čl. 20 odst. 1, usnesení České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod

²⁹ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 109-111. ISBN 978-80-7478-799-7.

jinak strukturu orgánů. Jedná se o vlastnost poměrně jedinečnou, neboť ji u jiné právnické osoby dle občanského zákoníku v takovém rozsahu nenajdeme.³⁰

3.1.2 Založení a vznik spolku

Založit spolek lze dvěma způsoby. První způsob je, že se zakladatelé dohodnou na obsahu stanov, jehož náležitosti vymezuje zákon. Druhý způsob je svolání ustavující členské schůze, na které jsou stanovy přijaty usnesením. Tento způsob založení spolku je užíván většinou tehdy, když se na založení podílí větší počet osob. Registrujícím orgánem je rejstříkový soud, kterému podávají zakladatelé nebo osoba určená ustavující schůzí návrh na zápis spolku. Spolek vzniká zápisem do veřejného rejstříku.³¹

Stanovy jsou podstatným a hlavním dokumentem spolku. Vyžaduje se písemná forma. Jejich minimální náležitosti stanoví nový občanský zákoník.³²

- *„název a sídlo spolku,*
- *účel spolku,*
- *práva a povinnosti členů vůči spolku, popřípadě určení způsobu, jak jim budou práva a povinnosti vznikat,*
- *určení statutárního orgánu.“³³*

Název spolku je pojmovým znakem a základním identifikátorem spolku. Nesmí být klamavý a musí odlišit právnickou osobu od osoby jiné. Podle nového občanského zákoníku § 216 musí obsahovat slova „*spolek*“ nebo „*zapsaný spolek*“ postačující je zkratka „*z. s.*“. Toto označení nemusí doplňovat spolky, které vznikly do 31. 12. 2013, tehdy označované jako občanská sdružení, a to podle zákona č. 460/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník a další související zákony.

Sídlo je významným identifikačním znakem. Spolek ve svých stanovách nemusí uvádět úplnou adresu sídla spolku, stačí pouze uvést obec, čímž v případě

³⁰ VÍT, Petr. *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. Praha: Grada Publishing, 2015, s. 47. ISBN 978-80-247-9769-4.

³¹ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 112. ISBN 978-80-7478-799-7.

³² DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v praxi*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 15. ISBN 978-80-7552-476-8.

³³ § 218 odst.1, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

změny adresy sídla spolku nebude nutné měnit stanovy. Úplná adresa je zapsána ve spolkovém rejstříku.

Účelem spolku je společný zájem osob, které k jeho naplňování spolek založily. Ve stanovách tak nemusí být uveden konkrétní výčet činností, které vedou k dosažení účelu spolku. Předmět činnosti je údaj, který je do rejstříku zapisován a uvedení této skutečnosti ve stanovách přispívá k transparentnosti a důvěryhodnosti spolku.

Členská základna je základním pojmovým znakem spolku. Z tohoto důvodu je nutná úprava práv a povinností členů. Práva a povinnosti členů upravují stanovy spolku. Ty mohou např. určit, který orgán bude rozhodovat o přijetí člena. Mezi práva členů lze například zahrnout právo účastnit se akcí pořádaných spolkem, podílet se na činnosti spolku, volit a být volen do orgánů spolku, podávat návrhy, užívat majetek spolku. Mezi povinnosti členů patří např. povinnost dodržovat stanovy, podílet se na činnosti spolku, platit členské příspěvky.

Statutární orgán může být tvořen jako orgán kolektivní nebo individuální a náleží mu veškerá působnost, kterou zakladatelské právní jednání, rozhodnutí veřejné moci či zákon nesvěří jinému orgánu právnické osoby. Pokud je statutární orgán kolektivní, zastupuje spolek každý člen tohoto orgánu samostatně, pokud není ve stanovách uvedeno jinak.³⁴

3.1.3 Orgány spolku

Nový občanský zákoník stanoví, že orgánem spolku jsou statutární orgán a nejvyšší orgán. Statutární orgán jedná a obvykle řídí činnost spolku, může být individuální nebo kolektivní.

Nejvyšší orgán většinou určuje hlavní zaměření spolku, schvaluje výsledek hospodaření, rozhoduje o změně stanov, zrušení spolku, přijetí nebo vyloučení členů.

Jelikož je právní úprava spolků z větší části dispozitivní povahy mohou spolky pravomoci výše uvedených orgánů až na nějaké výjimky nastavit téměř

---

³⁴ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v praxi*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 15-17. ISBN 978-80-7552-476-8.

libovolně. Libovolně mohou být nazvány i orgány spolku. Statutární orgán individuální může být označen jako předseda, prezident, jednatel nebo tajemník. Statutární orgán kolektivní jako rada, výbor, předsednictvo a nejvyšší orgán může nést označení jako valná hromada, členská schůze, shromáždění členů. Zároveň mohou být zřízeny i ostatní orgány spolků, které zákon neuvádí a přiděleny jim pravomoci.

Nepovinným orgánem spolku může být kontrolní komise, rozhodčí komise nebo jiné orgány určené ve stanovách.

Kontrolní komise je kontrolním orgánem nezávislým na statutárním orgánu a musí mít minimálně tři členy. Základní pravomoci, jako je dohled nad řádným vedením záležitostí spolku a dohled, zda jsou činnosti spolku vykonávány v souladu se stanovami a právními předpisy, vymezuje zákon.

Rozhodčí komise je méně obvyklým nepovinným orgánem spolku a jejím hlavním úkolem je rozhodování v rozsahu, který je dán stanovami o sporných záležitostech náležejících do spolkové samosprávy. Jedná se o řešení sporů mezi spolkem a členem nebo mezi členy navzájem. Základní ustanovení o složení a fungování rozhodčí komise stanoví zákon.³⁵

3.1.4 Zrušení a zánik spolku

Rozhodnutím členů nejvyššího orgánů může dojít k dobrovolnému zrušení spolku. Méně častým způsobem zrušení spolku je zrušení po uplynutí doby, na kterou byl spolek založen a dosažením účelu, k němuž byl spolek založen.³⁶ Dále může být spolek zrušen likvidací soudem na návrh osoby, která na tom má oprávněný zájem nebo z moci úřední, jestliže je spolkem vyvíjena zakázaná činnost nebo činnost, která je v rozporu s činností hlavní a vedlejší uvedenou ve stanovách, pokud jsou třetí osoby nuceny ke členství, podpoře spolku nebo je členům bráněno ze spolku vystoupit. Spolek zaniká výmazem ze spolkového rejstříku.³⁷

---

³⁵ VÍT, Petr. *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. Praha: Grada Publishing, 2015, s. 49-50. ISBN 978-80-247-9769-4.

³⁶ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 176. ISBN 978-80-7478-799-7.

³⁷ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2016, s. 31. *Účetnictví a daně* (Grada). ISBN 978-80-247-0339-3.

3.1.5 Pobočné spolky

Pobočné spolky jsou relativně funkčně i právně samostatnou částí spolku, které vykonávají určité vymezené úkoly. Pobočné spolky mají vlastní právní osobnost, která je odvozena od právní osobnosti hlavního spolku a může být omezena stanovami. Je tedy na rozhodnutí spolku, zda a v jakém rozsahu omezí právní osobnost pobočného spolku. Omezení musí být zapsáno ve veřejném rejstříku.

Pobočné spolky vznikají zápisem do veřejného rejstříku. V případě zrušení hlavního spolku zanikají i všechny jeho pobočné spolky.³⁸

3.2 Ústav

„Ústav je právnická osoba ustavená za účelem provozování činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky s využitím své osobní a majetkové složky. Ústav provozuje činnost, jejíž výsledky jsou každému rovnocenně dostupné za podmínek předem stanovených.“³⁹

Typickým znakem ústavu je účel spočívající v poskytování služeb. Významní jsou pro ústav tedy ti, kteří jeho služeb využívají. Ústavy mohou být zakládány soukromoprávní i veřejnoprávní např. lze uvést galerie, muzea, školy. Ústav se od korporace odlišuje tím, že fungování a řízení zajišťuje jeho osobní prvek, který není nutně spojen s členstvím v něm. Ústav může vlastní majetek používat pro svoji činnost, může s ním libovolně nakládat a majetek může být spotřebován.⁴⁰

3.2.1 Založení a vznik ústavu

K založení ústavu dochází založením zakládací listiny nebo pořízením pro případ smrti. Zakládací listina může být vydána jedním nebo více zakladateli. Nový občanský zákoník stanovuje minimální povinné náležitosti zakladatelského právního jednání.⁴¹

---

³⁸ VÍT, Petr. *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. Praha: Grada Publishing, 2015, s. 61. ISBN 978-80-247-9769-4.

³⁹ § 402, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

⁴⁰ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 179-180. ISBN 978-80-7478-799-7.

⁴¹ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v praxi*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 49. ISBN 978-80-7552-476-8.

- „název ústavu a jeho sídlo,
- účel ústavu vymezením předmětu jeho činnosti, popřípadě i předmět jeho podnikání,
- údaj o výši vkladu, popřípadě o jeho nepeněžitém předmětu,
- počet členů správní rady i jména a bydliště jejich prvních členů a
- podrobnosti o vnitřní organizaci ústavu, nevyhradí-li se její úprava statutu ústavu.“⁴²

Na rozdíl od nadace nevyžaduje výslovně občanský zákoník pořízení ve formě veřejné listiny, z čehož je dovozeno, že postačuje písemná forma s podpisem zakladatele.⁴³ V této věci rozhodl Nejvyšší soud České republiky usnesením č. 29 Cdo 4197/2015, které je zpracováno v kapitole č. 5.

Založení ústavu je na registračním principu a ústav vzniká zápisem do rejstříku ústavů. Do rejstříku se kromě obecných informací dále zapisuje např. výše vkladu jako povinný údaj. U ústavů není stanovena povinná minimální výše vkladu. Vklad může být libovolný, může být i nulový.

3.2.2 Orgány ústavu

Ústavy mají zákonem stanovenou strukturu orgánů, kterými jsou ředitel a správní rada. Statutárním orgánem ústavu je ředitel, který ústav zastupuje navenek a řídí jeho činnost, jedná se o orgán monokratický. Ředitelem může být i právnická osoba, což zákon nevyklučuje. V tomto případě tato právnická osoba zmocní osobu fyzickou, aby ji v orgánu zastupovala, jinak ji zastupuje člen jejího statutárního orgánu. Ředitele volí a odvolává správní rada.

Vrcholným orgánem s kontrolní pravomocí je správní rada. Jedná se o kolektivní orgán, který musí tvořit alespoň tři osoby. Počet členů je určen v zakladatelském právním jednání. Správní rada volí ze svých členů předsedu, jehož kompetence spočívají v organizační a řídicí činnosti při fungování správní rady. Jmenování a odvolávání členů správní rady není kogentně upraveno a ke jmenování může dojít těmito způsoby:

⁴² § 405, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

⁴³ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v praxi*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 49. ISBN 978-80-7552-476-8.

- zakladatel jmenuje členy správní rady
- zakladatel svěří tuto pravomoc někomu jinému
- zakladatel určí v zakladatelském právním jednání jiný způsob jmenování
- pokud nemůže zakladatel jmenovat členy správní rady přechází tato pravomoc na dozorčí radu, jestliže byla zřízena
- není-li dozorčí rada zřízena volí a odvolává správní rada své členy sama.

Správní rada má ze zákona funkční období tříleté, ale v zakladatelském právním jednání může být stanovena jiná délka. Oprávnění správní rady je taxativně vymezeno zákonem. Její kompetence lze rozdělit do třech oblastí, kreační, kontrolní a provozně-ekonomickou.

Fakultativním orgánem je dozorčí rada. Neexistuje zákonná povinnost dozorčí radu zřídit, a záleží na zakladateli, zda ji v zakladatelském právním jednání ustanoví.

3.2.3 Statut

Fakultativním dokumentem ústavu je statut, který je vydáván správní radou a upravuje vnitřní náležitosti ústavu. Statut by měl být v souladu se zakládací listinou.⁴⁴

3.2.4 Výroční zpráva

„Výroční zpráva ústavu obsahuje kromě náležitostí stanovených jiným právním předpisem upravujícím účetnictví další významnější údaje o činnosti a hospodaření ústavu, včetně výše plnění poskytnutých členům orgánů ústavu, a o případných změnách zakladatelského právního jednání nebo změnách členství v orgánech ústavu.“⁴⁵

Výroční zpráva je předkládána ředitelem ústavu správní radě ke schválení. Cílem výroční zprávy je komplexně informovat o činnosti a hospodářském postavení ústavu. Jedná se tedy o významný nástroj kontroly ústavu v očích veřejnosti. Ústav je povinen zveřejnit výroční zprávu do šesti měsíců po skončení

⁴⁴ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 181-187. ISBN 978-80-7478-799-7.

⁴⁵ § 416 odst. 1, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

účetního období ve sbírce listin příslušného rejstříku, pokud zakladatelské právní jednání neurčuje i jiný způsob zveřejnění. Jiná zveřejnění jsou plně závislá na vůli zakladatele, např. webové stránky ústavu.

3.2.5 Zrušení a zánik ústavu

Ústav může být zrušen, kromě obecných způsobů zrušení právnické osoby, pokud dlouhodobě nenaplnuje svůj účel, a to soudem na návrh osoby, jež osvědčí právní zájem. Ústav zaniká výmazem z rejstříku ústavů.

3.3 Obecně prospěšná společnost

Obecně prospěšná společnost je právnickou osobou, která je založena podle zákona o obecně prospěšných společnostech a poskytuje obecně prospěšné služby veřejnosti za předem stanovených a pro všechny uživatele stejných podmínek. Výsledek jejího hospodaření nesmí být použit ve prospěch zakladatelů, členů jejích orgánů a zaměstnanců, musí být použit na poskytování obecně prospěšných služeb.⁴⁶

Obecně prospěšné společnosti mohly vznikat od 1. 1. 1996. Nové obecně prospěšné společnosti již vznikat nemohou a nemohou být ani zakládány s účinností od 1. 1. 2014.

Obecně prospěšné společnosti se zakládaly zakládací smlouvou s úředně ověřenými podpisy zakladatelů. Náležitosti zakládací listiny byly upraveny v zákoně č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. Ke vzniku obecně prospěšné společnosti došlo zápisem do rejstříku obecně prospěšných společností. Návrh na zápis podával zakladatel nebo osoba jím písemně zmocněná.⁴⁷

Jak již bylo zmíněno, byly obecně prospěšné společnosti zakládány k poskytování obecně prospěšných služeb veřejnosti, což lze charakterizovat jako „*služby, jež vedou k realizaci obecně prospěšného cíle, tedy služby směřující k rozvoji duchovních hodnot, ochraně lidských práv nebo jiných humanitárních hodnot, ochraně přírodního prostředí, kulturních památek, tradic a k rozvoji vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu.*“⁴⁸ Za služby mohou obecně prospěšné společnosti vybírat poplatky např. vstupné, ale pro vybírání poplatků musí být jednoznačně

---

⁴⁶ § 2 odst. 1, zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů

⁴⁷ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 188-191. ISBN 978-80-7478-799-7.

⁴⁸ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 2. 5. 2004, sp. Zn. 7 Cmo 306/2003

stanovena a zveřejněna pravidla.⁴⁹ Případný zisk obecně prospěšné společnosti musí být použit na poskytování obecně prospěšných služeb, pro které je obecně prospěšná společnost založena.

3.3.1 Orgány obecně prospěšné společnosti

Obligatorními zřizovanými orgány jsou ředitel, správní rada a dozorčí rada. Ředitele volí a odvolává správní rada. Od 1. 1. 2011 je ředitel orgán statutární, řídí činnost společnosti a zastupuje navenek. Jedná se o orgán monokratický.

Správní rada je orgánem kolektivním, který má kontrolní pravomoci. Musí mít nejméně tři členy, přesný počet členů určuje zakládací listina. Funkční období správní rady je tříleté. Jmenování a odvolávání členů správní rady je kogentně upraveno zákonem. Ke jmenování správní rady může dojít těmito způsoby:

- zakladatel jmenuje členy správní rady
- zakladatel svěří pravomoc někomu jinému
- zakladatel určí v zakladatelském právním jednání jiný způsob jmenování.

Správní rada volí ze svých členů předsedu, který má kompetence v organizační a řídicí činnosti při fungování správní rady. Kompetence správní rady lze rozdělit do třech oblastí, a to oblast kreační, kontrolní a provozně-ekonomickou.

Dozorčí rada je kontrolním orgánem a má nejméně tři členy, přesný počet členů určuje zakládací listina. Mezi pravomoci dozorčí rady patří přezkoumávání řádné a mimořádné účetní závěrky, nahlížení do účetních knih, svolání mimořádného jednání správní rady atd.

3.3.2 Statut

Fakultativním dokumentem obecně prospěšné společnosti je statut, je vydáván správní radou a upravuje vnitřní náležitosti ústavu. Zákonem stanovená povinnost je uložit statut do třiceti dnů od jeho vydání do sbírky listin

---

⁴⁹ STEJSKAL, Jan. *Ekonomika neziskové organizace*. 2. vyd. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, Tiskové a distribuční centrum, 2014, s. 19. ISBN 978-80-7501-063-6.

rejstříku obecně prospěšných společností. Statut by měl být v souladu se zakládací listinou.

3.3.3 Výroční zpráva

Povinností obecně prospěšné povinnosti je zpracovat a uveřejnit výroční zprávu. Cílem výroční zprávy je komplexní informovanost o činnostech a hospodářském postavení účetní jednotky. Výroční zprávu předkládá ředitel obecně prospěšné společnosti a schvaluje ji správní rada. Její náležitosti upravuje zákon. Výroční zpráva musí být zpracována a uveřejněna nejpozději do šesti měsíců po ukončení účetního období. Po schválení správní radou musí obecně prospěšná společnost do 30 dnů výroční zprávu uložit do sbírky listin rejstříku obecně prospěšných společností.

3.3.4 Zrušení a zánik

Obecně prospěšná společnost může být zrušena pro zákonem stanovené důvody nebo může o jejím zrušení a likvidaci rozhodnout soud na návrh státního orgánu, zakladatele nebo osoby, která osvědčí právní zájem. Obecně prospěšná společnost zaniká výmazem z rejstříku obecně prospěšných společností.

3.3.5 Transformace obecně prospěšné společnosti

Pro zachování právní kontinuity a ochranu nabytých práv ponechal zákonodárce v účinnosti stávající obecně prospěšné společnosti vzniklé do 31. 12. 2013. Tyto obecně prospěšné společnosti nadále fungují podle zrušeného zákona o obecně prospěšných společnostech, ale vzhledem k tomu že se jedná o právnické osoby, vztahují se na ně přechodná ustanovení nového občanského zákoníku, který stanovil povinnost přizpůsobit do 1. 1. 2017 svá zakladatelská právní jednání nové právní úpravě.

Obecně prospěšným společností byla poskytnuta novým občanským zákoníkem možnost transformace na jinou právní formu, a to na nadaci, nadační fond nebo na ústav. Pro přeměnu nebyla však stanovena žádná lhůta, ani žádné sankce, pokud k transformaci obecně prospěšné společnosti nedojde. O změně právní formy obecně prospěšné společnosti rozhoduje správní rada. Přeměna

obecně prospěšné společnosti se řídí ustanoveními nového občanského zákoníku.⁵⁰

3.4 Nadace a nadační fondy

„Fundace je právnická osoba vytvořená majetkem vyčleněným k určitému účelu. Její činnost se váže na účel, k němuž byla zřízena.“⁵¹

Vedle spolků a ústavů jako další typ neziskové právnické osoby upravené v novém občanském zákoníku je fundace. Jedná se souhrnný pojem pro právnické osoby fondového typu, který zahrnuje nadace a nadační fondy. Charakteristickým znakem fundace je majetkový základ, kdy majetek je určen k naplňování účelu fundace a má sloužit k dosahování stanoveného účelu fundace. Fundace nemá členskou základnu.

Do 31. 12. 2013 upravoval problematiku nadací a nadačních fondů zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, který vymezil tyto subjekty jako účelová sdružení majetku zřízená pro dosahování obecně prospěšných cílů. K liberalizaci nadačního práva došlo přijetím nového občanského zákoníku, a to zvláště ve vztahu k nadačnímu účelu a umožnění podnikatelských aktivit. Nadace už není možné zakládat jen k veřejně prospěšným účelům, dochází tím k možnosti rozšíření výkonu vedlejší hospodářské činnosti nadací, k možnosti zakládání rodinných nadací. U správy majetku je možnost kromě tradičních forem využít nové instituty jako je přidružený fond a svěřenecký fond. Lze založit i novou právní formu fundačního typu, a to ústav. Podnikání nebo provozování jiné výdělečné činnosti mohou jen v rámci činnosti vedlejší.

3.4.1 Nadace

Nadace je majetek, který je převeden za určitým účelem na osobu odlišující se od zakladatele na základě svobodné vůle, aby tato osoba určený majetek trvale spravovala. Nadace nemůže být zakládána za účelem dosahování zisku, nelze ji tedy založit za účelem podnikání nebo výkonu jiné výdělečné činnosti⁵² „Zakladatel zakládá nadaci k trvalé službě společensky nebo

⁵⁰ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 191-198. ISBN 978-80-7478-799-7.

⁵¹ § 303 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

⁵² DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 199-200. ISBN 978-80-7478-799-7.

hospodářsky užitečnému účelu.“⁵³ Účel může být dvojitý, a to veřejně prospěšný, což zahrnuje podporu obecného blaha, je zde návaznost na status veřejné prospěšnosti nebo dobročinný, který spočívá v podpoře určitého okruhu stanovených osob jednotlivě nebo jinak. Koncepční účel nadace je takový, že nadace není určena jen k podpoře aktivit, které realizují třetí osoby, ale nadace může sama zrealizovat aktivity a programy, který podporují účel, pro který byla nadace založena.⁵⁴

3.4.1.1 Založení a vznik nadace

*„Nadace se zakládá nadační listinou, kterou může být zakládací listina nebo pořízení pro případ smrti.“*⁵⁵ Založit ji může fyzická i právnická osoba. Zakladatelů může být i více, ale vzhledem k tomu, že zákon stanoví v záležitostech nadace požadavek jednomyslnosti, jsou zakladatelé považováni za jednu osobu. Nadační listina musí být ve formě veřejné listiny. Nejedná se o neměnitelný dokument, ledaže označí zakladatel nadační listinu nebo její části za zcela nezměnitelné. Nadace vzniká dnem zápisu do nadačního rejstříku. Návrh na zápis je podáván zakladatelem nebo správní radou, neurčil-li zakladatel jinak.⁵⁶ Minimální náležitosti nadační listiny stanoví nový občanský zákoník:

- *„název a sídlo nadace,*
- *jméno zakladatele a jeho bydliště nebo sídlo,*
- *vymezení účelu, pro který se nadace zakládá,*
- *údaj o výši vkladu každého zakladatele,*
- *údaj o výši nadačního kapitálu,*
- *počet členů správní rady i jména a bydliště jejich prvních členů a údaj, jakým způsobem členové správní rady za nadaci jednají,*
- *počet členů dozorčí rady i jména a bydliště jejich prvních členů, případně, není-li dozorčí rada zřizována, jméno a bydliště prvního revizora,*
- *určení správce vkladů a*
- *podmínky pro poskytování nadačních příspěvků, případně okruh osob, jimž je lze poskytnout, nebo okruh činností, jež nadace může vzhledem*

⁵³ § 306 odst. 1, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

⁵⁴ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 201. ISBN 978-80-7478-799-7.

⁵⁵ § 309 odst. 1, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

⁵⁶ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 209. ISBN 978-80-7478-799-7.

*k svému účelu vykonávat, anebo určení, že tyto náležitosti stanoví statut nadace.*⁵⁷

3.4.1.2 Orgány nadace

Správní rada je statutárním orgánem nadace, tvoří jí minimálně tři členové a její funkční období je pětileté, pokud není v nadační listině stanoveno jinak. Správní rada řídí činnost nadace, jedná jménem nadace navenek, spravuje majetek nadace, je odpovědná za jednotlivé činnosti a hospodaření, koná veškeré pravomoci, které nepatří revizorovi nebo dozorčí radě. Členové správní rady jsou přímo správní radou jmenováni. Pokud tak správní rada neučiní do třech měsíců, jmenuje členy soud. Člen správní rady nesmí být členem dozorčí rady nebo revizorem, dále nesmí být v pracovním poměru vůči nadaci a je požadována ve vztahu k účelu nadace jeho bezúhonnost. Pokud člen opakovaně nebo závažně poruší nadační listinu, statut nebo zákon, kdy dojde k narušující pověsti nadace správní rada člena odvolá. Neučiní-li tak správní rada do jednoho měsíce od dne, kdy se o tomto důvodu k odvolání dozvěděla, nejpozději však do šesti měsíců od dne, kdy tento důvod vznikl, je z funkce člen správní rady odvolán soudem na návrh osoby, která osvědčí právní zájem.

Dalším orgánem nadace je dozorčí rada. Jedná se o kontrolní orgán. Dozorčí rada je nejméně tříčlenná a musí být zřízena povinně, pokud výše nadačního kapitálu dosáhne hodnoty nejméně 5 000 000 Kč. Jinak může funkci kontrolního orgánu vykonávat revizor. Nadační listinou nebo statutem může být stanoveno, že funkce revizora bude vykonávána právnickou osobou, jejíž předmět činnosti umožňuje výkon kontrolní a revizní činnosti. Pokud nestanoví nadační listina něco jiného, jmenuje a odvolává členy dozorčí rady sama dozorčí rada. Revizor je jmenován a odvoláván správní radou. Mezi pravomoci dozorčí rady patří kontrola vedení účetnictví, kontrola plnění podmínek pro poskytování nadačního příspěvku, dohled nad správní radou, zda vykonává působnost podle zákona a ve shodě s nadační listinou a statutem, přezkum účetní závěrky, vyjadřuje se k výroční zprávě, podává správní radě písemnou zprávu o své kontrolní činnosti nejméně jednou ročně.⁵⁸

---

⁵⁷ § 310 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

⁵⁸ VÍT, Petr. *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. Praha: Grada Publishing, 2015, s. 68-70. ISBN 978-80-247-9769-4.

3.4.1.3 Statut

Základním organizačním dokumentem nadace je statut. Mezi povinné minimální náležitosti statutu patří uvedení způsobu jednání orgánů nadace a stanovení podmínek pro poskytování nadačních příspěvků. Může být i určen okruh osob, kterým lze nadační příspěvky poskytovat. Statut může zakladatel vydat spolu s nadační listinou. Jestliže takto neučiní, vydá statut do jednoho měsíce od vzniku nadace správní rada po předchozím souhlasu dozorčí rady. Statut by měl být v souladu s nadační listinou a ukládá se do sbírky listin nadačního rejstříku.

3.4.1.4 Majetek nadace, nadační jistina, nadační kapitál

Majetek je podstatným a důležitým znakem nadace, ten nadace musí mít při založení, aby mohla svojí činností naplňovat účel, pro který byla zakládána.

Zákonem stanovená souhrnná výše vkladů musí odpovídat nejméně částce 500 000 Kč a tato hodnota představuje nadační jistinu. Vklady do nadace a nadační dary vytvářejí soubor předmětů, kterými je nadační jistina tvořena. Nadační jistina může být po dobu trvání nadace zvětšena, a to o nadační dary poskytnuté nadaci nebo rozhodnutím o zvýšení nadačního kapitálu. Minimální výše nadační listiny však musí být udržována po celou dobu existence nadace.

Do nadačního rejstříku se zapisuje výše nadačního kapitálu, což je finanční vyjádření nadační listiny. Po dobu trvání nadace nemusí být nadační kapitál neměnný. Snížení či zvýšení kapitálu upravuje podrobně zákon. O změnách rozhoduje správní rada po předchozím souhlasu dozorčí rady. Nadační kapitál nesmí být snížen na nižší částku než 500 000 Kč. Změny jsou zapisovány do nadačního rejstříku s konstitutivními účinky. Pokud nadační kapitál nebo obrat nadace v uplynulém účetním období dosáhl výše nejméně 5 000 000 Kč, je povinností nadace provést řádnou, mimořádnou či konsolidovanou účetní závěrku ověřenou auditorem.⁵⁹

---

⁵⁹ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 211-218. ISBN 978-80-7478-799-7.

3.4.1.5 Nadační příspěvek

Nadační příspěvky jsou poskytovány v souladu s nadační listinou, eventuelně statutem. O rozhodnutí o přidělení nadačního příspěvku většinou rozhoduje správní rada. Nadační příspěvek nemůže být poskytnut osobě, která je zaměstnancem nadace nebo členem orgánu ani osobám jím blízký. Zakladateli může být příspěvek poskytnut pouze mimořádně, a to jen pro důvody hodné zvláštního zřetele, které jsou vyvolány na straně zakladatele změnou okolností. Pokud je nadace zřízena k podpoře osob zakladateli blízkých, lze jim příspěvek poskytnout. Použití nadačního příspěvku musí být ve shodě se sjednanými podmínkami, pokud je použití v rozporu s ujednanými podmínkami, je nutno nadační příspěvek vrátit jako bezdůvodné obohacení.⁶⁰

3.4.1.6 Výroční zpráva

Povinností nadace je vypracování a uveřejnění výroční zprávy. Jejím účelem je komplexně informovat o činnosti a hospodářském postavení účetní jednotky. Obecné náležitosti výroční zprávy jsou upraveny v § 21 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Nový občanský zákoník pak rozšiřuje obsah o náležitosti typické pro tento typ neziskové organizace. Jako příklad lze uvést přehled osob, které poskytly dar nad 10 000 Kč. Výroční zpráva je schvalována správní radou a vyjádření k ní dává dozorčí rada. Výroční zpráva musí být sestavena do šesti měsíců po ukončení účetního období a musí být do třiceti dnů po schválení zveřejněna uložení do sbírky listin nadačního rejstříku.

3.4.1.7 Zrušení a zánik nadace

Došlo-li k naplnění účelu, pro který byla nadace založena dojde ke zrušení nadace a správní rada zvolí likvidátora. Dále může být nadace zrušena likvidací soudem na návrh osoby, která má na tom právní zájem nebo bez návrhu např. jestliže nadace bezdůvodně neposkytuje déle než dva roky nadační příspěvky, nadace není schopna trvale plnit svůj účel, hodnota nadační listiny je snížena pod 500 000 Kč a tento stav trvá déle než jeden rok od konce účetního období, kdy ke snížení hodnoty nadační listiny došlo.

---

⁶⁰ VÍT, Petr. *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. Praha: Grada Publishing, 2015, s. 71-72. ISBN 978-80-247-9769-4.

Pokud probíhá likvidace nadace, podává návrh na výmaz nadace z nadačního rejstříku likvidátor do třiceti dnů po ukončení likvidace. Jestliže likvidace neproběhla, návrh na výmaz nadace podává správní rada. Nadace zaniká výmazem z nadačního rejstříku.⁶¹

3.4.2 Nadační fond

Druhou právní formou nadace je nadační fond. Od nadace se liší v několika aspektech:

- zakládá se k účelu užitečnému společensky nebo hospodářsky
- je obecně méně kogentní právní úprava
- neslouží trvalému účelu
- pokud si zakladatel nevyhradí možnost změny nadační listiny, neměla by být její změna možná
- pokud, je v dostatečném rozsahu upravena zakládací listina nemusí být vydáván statut
- nedochází k vytváření nadační jistiny ani nadačního kapitálu
- není nutnost, aby majetek splňoval předpoklad trvalého charakteru a výnosové povahy
- při založení není stanovena minimální majetková hodnota a majetek může být celý spotřebován
- nemusí být povinně zpracována a zveřejněna výroční zpráva
- nemusí být zajištěno zpracování auditu hospodaření
- pokud má nadační fond orgány, není zákonem stanoven jejich počet ani délka funkčního období
- při sloučení s nadací může být nástupnickým subjektem pouze nadace.

Zákonná úprava nadačního fondu je poměrně stručná. Založení nadačního fondu je na základě zakládací listiny nebo pořízením pro případ smrti. Forma zakládací listiny není v zákoně výslovně upravena, ale požadavek písemné formy vyplývá z obecného ustanovení o založení právnické osoby. Zákonem není výslovně vyžadována zakládací listina ve formě veřejné listiny. Umožnění změny zakládací listiny je řešeno v usnesení Nejvyššího soudu České republiky

---

⁶¹ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 219-227. ISBN 978-80-7478-799-7.

29 Cdo 3225/2016, které je zpracováno v kapitole č. 5. Dnem zápisu do veřejného rejstříku nadační fond vzniká. Nadační fond může změnit právní formu, a to na nadaci. Rozhodnutí o změně musí být ve formě notářského zápisu. Dnem zápisu do nadačního rejstříku nabývá rozhodnutí o transformaci účinnosti. Nadační fond zaniká výmazem z rejstříku nadačních fondů.⁶²

3.5 Ostatní druhy nestátních neziskových organizací

V této podkapitole budou popsány nestátní neziskové organizace, které nejsou zakládány podle nového občanského zákoníku.

3.5.1 Církvě, náboženské společnosti a církevní právnické osoby

„Církví a náboženskou společností je dobrovolné společenství osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry, založené za účelem vyznávání určité náboženské víry, ať veřejně nebo soukromě, a zejména s tím spojeného shromažďování, bohoslužby, vyučování, duchovní služby a případně obecně prospěšné činnosti.“⁶³

Církvě a náboženské společnosti jsou zakládány na základě zákona o církvích a náboženských společnostech. Je pouze na zakladateli, zda založí církev nebo náboženskou společnost, neboť obě instituce jsou na roveň postavené. Jedná se o právnické osoby s vlastní strukturou, způsobem řízení a vnitřními předpisy. Návrh na registraci církve nebo náboženské společnosti podává přípravný výbor, který se skládá nejméně ze třech fyzických osob, které dovršily věku 18 let, jsou způsobilé k právním úkonům a jsou občany České republiky anebo cizinci s trvalým pobytem na území České republiky. Návrh se podává Ministerstvu kultury ČR, které provede zápis do příslušného rejstříku.

Za podmínek stanovených zákonem o církvích mohou církve nebo náboženské společnosti zakládat právnické osoby, jedná se o tzv. evidované právnické osoby. Návrh na vznik podává oprávněný orgán církve nebo náboženské společnosti Ministerstvu kultury ČR, které provede zápis do příslušného rejstříku.

---

⁶² DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 202-209. ISBN 978-80-7478-799-7.

⁶³ § 3 odst.a), zákona č. 3/2002 Sb., zákon o církvích a náboženských společnostech

Círky a náboženské společnosti zanikají zrušením registrace u Ministerstva kultury ČR. Ministerstvo kultury ČR zahájí správní řízení o zrušení, jestliže:

- obdrží žádost o zrušení registrace
- činnost církve nebo náboženské společnosti je v rozporu s právními řádem České republiky
- nejsou alespoň dva roky ustanoveny řídicí orgány nebo statutární orgány
- dojde ke zrušení konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo z důvodu, že majetek je zcela nepostačující, nebo dojde k zamítnutí insolvenčního návrhu proto, že majetek nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení.

Likvidace probíhá po zrušení církve nebo náboženské společnosti. Likvidací zanikají i zřízené evidované církevní právnické osoby. K zániku dochází dnem výmazu z příslušného rejstříku.

3.5.2 Politické strany a politická hnutí

Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích upravuje zakládání politických stran a politických hnutí. Registraci provádí Ministerstvo vnitra ČR na základě návrhu na registraci, který je předkládám přípravným výborem a doložen peticí minimálně 1 000 lidí a žádostí o založení strany.

Strukturu a řízení upravují vnitřní stanovy každé strany. Většina stran má organizační členění v několika stupních. Nejvyšším orgánem strany bývá sjezd, kde je voleno nejužší vedení strany, jako je předseda, předsednictvo, výkonné rady a výbory. Dále jsou zakládány oblastní, krajské, okresní, regionální organizace. Nejnižším stupněm jsou místní předsednictva, místní rady nebo místní výbory. Statutárním orgánem je výkonná rada nebo ústřední výbor. Kontrolu hospodaření strany provádí kontrolní a revizní komise, které jsou zřizovány povinně. Zprávu o hospodaření schvalují nejvyšší orgány strany. Politické strany

nabývají finanční prostředky z členských příspěvků, darů a z plateb státu dle získaného počtu poslaneckých mandátů.⁶⁴

Politická strana a politické hnutí mohou být zrušena na základě vlastního rozhodnutí, kdy dojde k dobrovolnému rozpuštění, přeměně na spolek či sloučení s jinou stranou a hnutím nebo o rozpuštění může rozhodnout soud.⁶⁵

3.5.3 Společenství vlastníků jednotek

„Společenství vlastníků je právnická osoba založená za účelem zajišťování správy domu a pozemku; při naplňování svého účelu je způsobilé nabývat práva a zavazovat se k povinnostem. Společenství vlastníků nesmí podnikat ani se přímo či nepřímo podílet na podnikání nebo jiné činnosti podnikatelů nebo být jejich společníkem nebo členem.“⁶⁶

Společenství vlastníků vzniká povinně ze zákona v domě, kde je nejméně pět jednotek a tři z nich jsou ve vlastnictví tří různých vlastníků. Jestliže se vlastníci jednotek domluví, může společenství vlastníků vzniknout i dobrovolně. Nevzniklo-li ještě společenství, je za správu odpovědný správce. Společenství vlastníků se zakládá schválením stanov a vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku. Shromáždění je nejvyšší orgán společenství vlastníků a je tvořeno všemi vlastníky jednotek. Statutárním orgánem je výbor, pokud stanovy neurčují, že je statutárním orgánem předseda společenství. Shromáždění je svoláváno k zasedání statutárním orgánem nejméně jedenkrát do roka.

Dnem zániku vlastnického práva ke všem jednotkám v domě se zrušuje společenství vlastníků. Vlastníci se mohou rozhodnout společenství zrušit, jestliže bylo založeno dobrovolně nebo pokud počet jednotek v domě klesl na méně než pět. Práva a povinnosti společenství vlastníků přecházejí dnem jeho zániku na vlastníky jednotek, a to v poměru stanoveném dle podílu každého vlastníka jednotky na společných částech.

---

⁶⁴ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 229-231. ISBN 978-80-7478-799-7.

⁶⁵ § 13 odst.1, zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích

⁶⁶ § 1194 odst.1, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

3.5.4 Profesní komory

Profesním komorám je zákonem svěřeno rozhodování o právech a právech chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti profesních činností. Některá povolání mají členství v profesních komorách povinné. Zřízení každé profesní komory je na základě vlastního zákona, který upravuje postavení a činnost členů a jejich orgány. Představenstvo je výkonným orgánem komory a volí předsedu komory ze svých členů. Předseda komory jedná jménem komory ve všech věcech. Jako příklad lze uvést Komoru soudních znalců ČR, Českou lékařskou komoru nebo Komoru certifikovaných účetních.

3.5.5 Veřejné vysoké školy

Veřejné vysoké školy uskutečňují akreditované studijní programy a programy celoživotního vzdělávání, jsou právnickými osobami. Veřejné vysoké školy mají samosprávné akademické orgány, kterými jsou akademický senát, rektor, vědecká rada nebo umělecká rada, případně na neuniverzitní vysoké škole akademická rada a disciplinární komise. Dalšími orgány veřejné vysoké školy je správní rada a kvestor. Akademický senát je samosprávným zastupitelským akademickým orgánem a je tvořen nejméně jedenácti členy, přičemž nejméně jednu třetinu a nejvýše jednu polovinu utvářejí studenti. Volby probíhají přímým a tajným hlasováním.

Ve věcech školy jedná a rozhoduje rektor, který stojí v čele veřejné vysoké školy. Je jmenován a odvoláván na návrh akademického senátu prezidentem republiky. Jeho funkční období je čtyřleté a může být vykonáváno jednou osobou dvě bezprostředně po sobě jdoucí funkční období.

Členové vědecké rady jsou jmenováni a odvoláváni rektorem. Minimálně jednu třetinu členů tvoří jiní členové než členové akademické obce školy.

Disciplinární komise se skládá ze studentů a z členů akademické obce jmenovaných rektorem. Funkční období je nejvýše dvouleté. Úkolem disciplinární komise je projednávání přestupků studentů.

Správní rada má nejméně devět členů, kteří jsou jmenováni a odvoláváni ministrem. Členové nemohou být zaměstnanci školy. Správní rada je tvořena

zástupci veřejného života, státní správy a územní samosprávy. Správní rada se vyjadřuje k rozpočtu, výroční zprávě, k dlouhodobým záměrům a vydává předchozí písemné souhlasy k právním úkonům školy. Správní rada je jmenována na období šesti let.

Hospodaření a vnitřní správu školy řídí kvestor a vystupuje v rozsahu stanoveném opatřením rektora jménem školy. Je jmenován a odvoláván rektorem.⁶⁷

3.5.6 Honební společenstva

Honební společenstvo je právnickou osobou, jehož členy mohou být pouze vlastníci nebo spoluvlastníci souvisejících honebních pozemků, jejichž výměra v součtu dosahuje výměry požadované pro vznik společenstevní honitby. Honební společenstvo zajišťuje samo výkon práva myslivosti, anebo společenstevní honitbu pronajímá.⁶⁸

Honební společenstva nemohou vlastním jménem podnikat ani se podílet na podnikání jiných osob a také nemohou zřizovat organizační složky. Návrh na registraci spolu s návrhem na uznání společenstevní honitby se podává příslušnému orgánu státní správy myslivosti a podává ho přípravný výbor, který je tvořen nejméně dvěma vlastníky honebních pozemků, kteří dostáhli věku osmnácti let. Honební společenstvo vznikne dnem registrace a ke stejnému dni je orgánem státní správy myslivosti zapsáno do rejstříku honebních společenstev.

Nejvyšším orgánem honebního společenstva je valná hromada, která je svolávána starostou nejméně jednou ročně. Honební starosta je volen valnou hromadou na období deseti let a zastupuje honební společenstvo navenek. Je-li počet členů honebního společenstva větší, než deset je povinnost zvolit honební výbor, který je tvořen starostou, místostarostou, jedním a nejvýše pěti dalšími členy honebního společenstva. Za závazky odpovídá honební společenstvo celým svým majetkem. Za závazky ručí členové honebního společenstva.

Příjmy honebního společenstva tvoří příjmy z využití honitby na vlastní účet, příjmy z pronájmu honitby, dary, dědictví, půjčky a úvěry z vkladů.

---

⁶⁷ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 231-234. ISBN 978-80-7478-799-7.

⁶⁸ § 19 odst.1, zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti

K zániku honebního společenstva, kterému předchází zrušení s likvidací, dochází výmazem z rejstříku honebních společenstev.

3.5.7 Zájmová sdružení právnických osob

Zájmová sdružení právnických osob upravoval občanský zákoník z roku 1964. Zájmová sdružení právnických osob měla charakter svazu, tedy sdružení samostatných právnických osob, který mohl být založen k ochranně svých zájmů, ale i k podnikání nebo jiné výdělečné činnosti. Právní subjektivitu nabývala zájmová sdružení zápisem do registru zájmových sdružení právnických osob, který vedl krajský úřad podle sídla sdružení.

Od 1. 1. 2014 právní řád takovou právnickou osobou nezná a nelze nová zájmová sdružení právnických osob zakládat. Zájmová sdružení právnických osob vzniklá do 31. 12. 2013 se řídí dosavadními právními předpisy nebo mohou změnit svoji právní formu na spolek.

3.5.8 Obchodní korporace

Neziskovou činnost mohou vykonávat i obchodní korporace. Jedná se o právnické osoby založené za jiným účelem než podnikání. Jejich právní režim však stále upravuje zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. Obchodní korporace se zapisují do obchodního rejstříku bez ohledu na to, za jakým účelem byly založeny.⁶⁹

„Osobní společnost může být založena jen za podnikatelským účelem nebo za účelem správy vlastního majetku“⁷⁰. Z toho plyne, že veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti nemohou být za neziskovým účelem založeny. Naopak společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti mohou být založeny za jiným účelem, než je podnikání.

Zvláštním podtypem družstva je družstvo sociální.⁷¹ „Sociálním družstvem je družstvo, které soustavně vyvíjí obecně prospěšné činnosti směřující na podporu sociální soudržnosti za účelem pracovní a sociální integrace znevýhodněných osob do společnosti s přednostním uspokojováním místních

⁶⁹ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 234-238. ISBN 978-80-7478-799-7.

⁷⁰ § 2 odst. 1, zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

⁷¹ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 238. ISBN 978-80-7478-799-7.

*potřeb a využíváním místních zdrojů podle místa sídla a působnosti sociálního družstva, zejména v oblasti vytváření pracovních příležitostí, sociálních služeb a zdravotní péče, vzdělávání, bydlení a trvale udržitelného rozvoje.*⁷² Předmět činnosti sociálního družstva nemůže být měněn v rozporu s uvedeným.

Zákonem jsou stanoveny omezující podmínky pro hospodaření sociálního družstva a jsou stanovena pravidla pro rozdělování zisku. Rozděleno může být nejvýše 33 % svého disponibilního zisků mezi své členy, pokud to připouštějí stanovy.⁷³

---

⁷² § 758, zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

⁷³ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 238. ISBN 978-80-7478-799-7.

4 FINANCOVÁNÍ NESTÁTNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

Nestátní neziskové organizace jsou zvláštním typem právnických osob, a to i z pohledu zajišťování finančních zdrojů. Ty ve větší míře samy nevytvářejí, ale získávají pro své projekty. Finanční i nefinanční prostředky získávají z různých zdrojů, můžeme tedy hovořit o vícezdrojovém financování.

4.1 Veřejné zdroje přímé

Z veřejných rozpočtů nestátní neziskové organizace získávají dotace a veřejné zakázky. Podpora nestátních neziskových organizací prostřednictvím dotací má dva důvody. Jde za prvé o zabezpečení potřeb v oblastech, kde je výhodnější a efektivnější zajištění pomocí nestátních neziskových organizací a za druhé je tak vyjádřena podpora státu neziskovému sektoru jako celku. U veřejných zakázek převažuje snaha státu zabezpečit si potřebné služby pomocí nestátních neziskových organizací.

4.1.1 Financování ze státního rozpočtu

Nestátním neziskovým organizacím jsou dotace ze státního rozpočtu poskytovány na základě zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a na základě zákona o státním rozpočtu na příslušný rok.

Významným předpisem jsou Zásady vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy, kterými je řízeno poskytování dotací nestátním neziskovým organizacím na úrovni státních orgánů. Jejich aktuální znění bylo schváleno dne 6. srpna 2014 usnesením č. 479. Jedná se o závazný předpis pro ústřední orgány státní správy, jímž je sjednocen základní princip poskytování dotací nestátním neziskovým organizacím ze státního rozpočtu, jako je např. vymezení příjemců, termíny apod. Jde tedy o dokument, který upravuje procesní stránku poskytování dotací.

Stránka obsahová je definována v dokumentu Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím. Tento dokument zpracovává Rada vlády pro nestátní neziskové organizace a je schvalován vládou vždy pro následující rozpočtový rok.

Posledním významným dokumentem, který se zabývá státní dotační politikou je Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů. V tomto dokumentu jsou obsaženy informace o všech dotacích, které byly nestátním neziskovým organizacím poskytnuty ze státního rozpočtu, státních fondů a územních samosprávných celků. Dále zahrnuje informace o finanční spoluúčasti státního rozpočtu a rozpočtů krajů na projektech, které jsou financovány z fondů evropských. Jedná se tedy o dokument, který poskytuje ucelenou analytickou informaci o dotační podpoře z veřejných rozpočtů nestátním neziskovým organizacím. Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů je každoročně předkládán vládě, a to již od roku 1999.⁷⁴

Přímé dotace jsou získávané přímo ze státního rozpočtu. Tedy mezi poskytovatelem a příjemcem již není žádná jiná instituce nebo orgán. Jako příklad lze uvést dotaci z Ministerstva kultury České republiky. Výběrová řízení na konkrétní projekty a služby neziskových organizací jsou vyhlašovány skoro vždy na jeden kalendářní rok.⁷⁵

4.1.2 Financování z územních samospráv

Dotace nestátním neziskovým organizacím jsou z krajských rozpočtů poskytovány na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a na základě zákona č. 129/2000 Sb., o krajích. Jedná se o samosprávnou činnost krajů a není zde žádná koordinační role státu.

Dotace z obecních rozpočtů jsou nestátním neziskovým organizacím poskytovány na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích a na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. I zde se jedná o výkon samosprávy a stát do zaměření jednotlivých dotačních programů nezasahuje.⁷⁶

Příspěvky z rozpočtů územních samospráv jsou pro nestátní neziskové organizace velice podstatným zdrojem financí. Charakteristickým znakem

---

⁷⁴ Státní politika vůči NNO na léta 2015 - 2020. *Vláda České republiky* [online]. 2015 [cit. 2019-02-19]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/statni-politika-vuci-nno-na-leta-2015---2020-133505/>

⁷⁵ STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, s. 108-112. ISBN 978-80-7357-973-9.

⁷⁶ Státní politika vůči NNO na léta 2015 - 2020. *Vláda České republiky* [online]. 2015 [cit. 2019-02-19]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/statni-politika-vuci-nno-na-leta-2015---2020-133505/>

je u těchto zdrojů místní odlišnost ve výši, účelu, způsobu poskytnutí a vyúčtování. V krajích a velkých městech jsou zpravidla vyhlašovány grantové programy, které bývají zveřejňovány na webových stránkách. Nestátní neziskové organizace mohou podávat žádost do grantových programů v různých oblastech, např. kultury, sportu atd. Malé obce většinou poskytují příspěvek na základě osobního seznámení se záměrem.⁷⁷

4.1.3 Státní fondy

Objemy dotací poskytované státními fondy nestátním neziskovým organizacím mají vzestupný charakter. Jedná se o fondy: Státní fond kultury, Státní fond životního prostředí, Státní zemědělský intervenční fond, Státní fond kinematografie, Státní fond dopravní infrastruktury a Státní fond rozvoje bydlení.

4.1.4 Financování z Evropské unie prostřednictvím státního rozpočtu

Jde o finanční prostředky z rozpočtu Evropské unie, které procházejí státním rozpočtem a často z něj bývají předfinancovány, nicméně nelze je považovat za dotace ze státního rozpočtu. Tyto prostředky jsou uvolňovány prostřednictvím národních operačních programů, konkrétně Programu rozvoje venkova. Administrace se řídí předpisy, které stanoví Evropská unie. Právě z tohoto důvodu bývají tyto prostředky relativně nedostupné nestátním neziskovým organizacím. Výhodou pro úspěšné žadatele je, že dotace bývají víceleté a je tak nestátním neziskovým organizacím umožněno dlouhodobější plánování. Dotace jsou většinou vyšší než dotace národní. Přísné podmínky jejich administrace nutí nestátní neziskové organizace k profesionalizaci, někdy vytvářejí tlak na uzavírání partnerství s orgány samosprávy nebo podnikatelskými subjekty.

4.1.5 Financování mimo Evropskou unii

V České republice se jedná především o programy z fondů evropského hospodářského prostoru, Norských fondů a Programu česko-švýcarské spolupráce. Tyto programy kromě jiného, obsahují zvlášť vyčleněné prostředky výhradně pro nestátní neziskové organizace. Prostředky rozdělují tři nadace, které

---

⁷⁷ STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, s. 111-112. ISBN 978-80-7357-973-9.

se staly na základě výběrového řízení součástí implementační struktury. Z Norských fondů a fondů Evropského hospodářského prostoru jsou nestátní neziskové organizace podporovány v oblastech lidských práv, sociální inkluze, životního prostředí a v oblasti dětí a mládeže v ohrožení. Z programu česko-švýcarské spolupráce je podporován např. rozvoj lidských zdrojů a sociální rozvoj.

4.2 Veřejné zdroje nepřímé

Nestátní neziskové organizace jsou kromě finančních transferů podporovány i nepřímo. Subjektům, které mají právní formu nestátní neziskové organizace jsou určena různá osvobození od daní nebo slevy na dani. Tento přístup není úplně vhodný, neboť nejsou reflektovány aktivity konkrétních subjektů, ale jen právní forma subjektu. Ke změně tohoto stavu mělo dojít novým zákonem, který měl definovat tzv. status veřejné prospěšnosti. Status by nositelům dával nárok na různé daňové úlevy a zvýhodnění bez ohledu na jejich právní formu.⁷⁸

Návrh zákona byl po schválení vládou i sněmovnou zamítnut senátem dne 12. září 2013. Dne 10. 1. 2016 byl Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky předložen nový vládní návrh zákona o statusu veřejné prospěšnosti a o změně souvisejících předpisů. Zde měly být stanoveny podmínky zápisu statusu, povinnosti zaručující transparentnost hospodaření právnické osoby se statutem, odnětí statusu. Neziskovými organizacemi byla k tomuto návrhu vyjádřena kritika. Došlo k přijetí zákona č. 303/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti se zrušením statusu veřejné prospěšnosti s účinností od 1. 1. 2018. Zákon neruší v novém občanském zákoníku a v navazujících zákonech veřejnou prospěšnost, ale není nutné ji prokazovat a zapisovat do veřejného rejstříku. Právnickou osobu lze ustavit v soukromém nebo veřejném zájmu. Povaha je posuzována podle hlavní činnosti právnické osoby.⁷⁹

---

⁷⁸ Státní politika vůči NNO na léta 2015 - 2020. *Vláda České republiky* [online]. 2015 [cit. 2019-02-19]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/statni-politika-vuci-nno-na-leta-2015---2020-133505/>

⁷⁹ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. Účetnictví a daně (Grada), s. 22-23. ISBN 978-80-271-2117-5.

Z daňových předpisu má na nestátní neziskové organizace největší dopad zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, kde je zakotven status veřejně prospěšného poplatníka.

Do 1. ledna 2014 byly nestátní neziskové organizace osvobozeny od daně darovací. Dnes bezúplatné plnění řeší výše uvedený zákon. Od daně je osvobozen bezúplatný příjem veřejně prospěšného poplatníka, pokud je využit např. na vědu a vzdělávání, kulturu apod. Osvobození se nepoužije, pokud nebude poplatníkem uplatněno.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty se týká nestátních neziskových organizací, které jsou plátcí daně z přidané hodnoty. Plátcem daně z přidané hodnoty je jen osoba k dani povinná. V případě nestátních neziskových organizací je to právnická osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti, pokud není zákonem o dani z přidané hodnoty stanoveno v § 5a jinak.

Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční osvobozuje od silniční daně nestátní neziskové organizace, které jsou veřejně prospěšným poplatníkem, který nemá předmětem daně veškeré příjmy a silniční motorové vozidlo je používáno k činnosti, která není předmětem daně z příjmů právnických osob.⁸⁰

4.3 Vlastní zdroje

Tato skupina příjmů je nazývána jako zdroj samofinancování. Nezisková organizace může vlastní zdroje přímo ovlivňovat, neboť o nich rozhoduje. Jako příklad lze uvést stanovení výše členských příspěvků. O těchto zdrojích má organizace největší přehled a využívá je podle vlastního rozhodnutí. Zařazujeme zde příjmy z výkonu hlavní a vedlejší činnosti, členské příspěvky a příjmy z podnikání.

---

⁸⁰ Státní politika vůči NNO na léta 2015 - 2020. *Vláda České republiky* [online]. 2015 [cit. 2019-02-19]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/statni-politika-vuci-nno-na-leta-2015---2020-133505/>

4.3.1.1 Členské příspěvky

Členské příspěvky jsou přijímány od členů a jsou přijímány na základě stanov, statutu nebo jiných zřizovacích listin.⁸¹ Podle zákona o dani z příjmu jsou od daně osvobozeny:

„členský příspěvek podle stanov, statutu, zřizovacích nebo zakladatelských listin, přijatý

- 1. zájmovým sdružením právnických osob, u něhož členství není nutnou podmínkou k provozování předmětu podnikání nebo výkonu činnosti,*
- 2. spolkem, který není organizací zaměstnavatelů, nebo evropskou politickou nadací,*
- 3. odborovou organizací,*
- 4. politickou stranou, politickým hnutím nebo evropskou politickou stranou, nebo*
- 5. profesní komorou s nepovinným členstvím s výjimkou Hospodářské komory České republiky a Agrární komory České republiky.“⁸²*

4.3.1.2 Příjmy z výkonu hlavní a vedlejší činnosti

U hlavní činnosti se jedná o ziskové hospodaření realizovaných projektů a pořádaných akcí. Jestliže nezisková organizace vytváří zisk ve své doplňkové činnosti, může ho použít jen ve prospěch své hlavní činnosti. Většinou se jedná o příjmy z pronájmů pozemků, budov atd.⁸³

4.3.1.3 Příjmy z podnikání

Nový občanský zákoník neuvádí definici podnikání, ale podnikatele jako osobu podnikající: *„Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.“⁸⁴* Zda se jedná o podnikání nebo nepodnikání se posuzuje

---

⁸¹ STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, s. 106-107. ISBN 978-80-7357-973-9.

⁸² § 19 odst. 1 písmeno a), zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů

⁸³ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. Účetnictví a daně (Grada), s. 44-45. ISBN 978-80-271-2117-5.

⁸⁴ § 420, odst. 1, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

za každou činnost zvlášť, není důležité, jaký výsledek hospodaření je za celou organizaci vykázán.

Příkladem podnikání nestátních neziskových organizací je propagace, pronájem prostor, prodej vyrobených nebo nakoupených předmětů atd. Nestátní neziskové organizace mohou podnikat, jestliže nemají podnikání omezeno speciálním právním předpisem. Zisk z podnikání podléhá dani z příjmů. Celkové zdanění však závisí na právní formě a činnostech nestátních neziskových organizací.

Přípustnost podnikání u:

- obecně prospěšné společnosti – v rámci hlavní a vedlejší činnosti, je vyloučena účast na podnikání jiných osob,
- ústavu – v rámci hlavní a vedlejší činnosti, má možnost účastnit se na podnikání jiných osob, nesmí být neomezeně ručícím společníkem,
- spolku – pouze v rámci vedlejší činnosti, účast na podnikání jiných osob není omezena,
- nadací – pouze v rámci vedlejší činnosti, může mít podíl na majetkových účastech, nesmí být neomezeně ručícím společníkem korporace,
- nadačního fondu – v rámci hlavní i vedlejší činnosti.⁸⁵

4.3.2 Zdroje od soukromých osob

Zdroje od soukromých osob zahrnují individuální dárcovství, firemní dárcovství, dobrovolnickou činnost, veřejné sbírky, příspěvky nadací a nadačních fondů a v minulosti podíl na výnosu z loterií a hazardních hrách.

4.3.2.1 Individuální dárcovství

Individuální dárcovství neboli dary od fyzických osob jsou zdrojem příjmů českých nestátních neziskových organizací, které mají velký rozvojový potenciál. Na charitu každý rok přispívá necelých 20 % občanů, a to spíše menšími částkami. Jedná se o poskytování jednorázové nebo kontinuální. Snahou nestátních neziskových organizací je vybudování sítě stálých přispěvovatelů, tak aby si individuálním dárcovstvím zaručily stabilní příjem do budoucna.

---

⁸⁵ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. Účetnictví a daně (Grada), s. 45-46. ISBN 978-80-271-2117-5.

Trend přispěvovatelů původně přišel do naší republiky s nadnárodními nestátními neziskovými organizacemi jako UNICEF nebo Greenpeace a postupně se etabloval a rozvíjí se. Údajů o objemu individuálních darů je k dispozici velmi málo. Určitou informaci poskytují data Ministerstva financí z údajů z daňových přiznání fyzických osob. Tyto data se týkají fyzických osob, které poskytly dary opakovaně nebo vyšší a uplatnily odpočet hodnoty darů od základu daně. Odpočet hodnoty darů od základu daně je jediný nástroj státu podpory individuálního dárcovství.

Počty dárců ani darované objemy se během posledních let nezměnily, z čehož vyplývá, že se individuální dárcovství u nás rozvíjí pomalu a byla by potřebná silnější podpora.

4.3.2.2 Firemní dárcovství

Jedním ze zdrojů nestátních neziskových organizací je firemní dárcovství, jde o součást společenské odpovědnosti firem. Firemní dárcovství prodlává dynamický rozvoj. Nejedná se jen o poskytování darů na veřejně prospěšné účely, ale větší firmy mívají propracované programy, ve kterých kombinují různé přístupy. Kromě věcných darů, peněžních darů jde o půjčování zaměstnanců jako dobrovolníků do nestátních neziskových organizací, uspořádání sbírek mezi zaměstnanci nebo poskytování kvalifikovaných služeb zdarma např. právní, auditorské.

Mnoho firem si uvědomuje svoji společenskou odpovědnost, čímž ale může dojít ke snížení přímé podpory nestátních neziskových organizací, neboť tendence odpovědného podnikání směřuje priority firem např. k enviromentální politice firmy, k odpovědnému vztahu zákazníkům nebo dodavatelům, a podpora neziskového sektoru se stává jen jednou z částí firemní strategie odpovědného podnikání.

Právnícké osoby si mohou podle § 20 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, odečíst od základu daně hodnotu bezúplatných plnění, a to do výše 10 %. Tato možnost však firmami není v plné míře využívána a v posledních letech nedošlo k žádným významným změnám v počtu dárců nebo v objemu darů.

4.3.2.3 *Dobrovolnická činnost*

Jedná se o specifický případ soukromých zdrojů nestátních neziskových organizací. Dobrovolná neplacená práce dobrovolníků je jedním ze základních znaků a zpravidla podmínkou pro fungování nestátních neziskových organizací. V širokém slova smyslu je dobrovolnictví obecný termín, zahrnující dobrovolníka jako fyzickou osobu, ale i jeho neplacenou práci, která je motivovaná snahou pomáhat. Z hlediska formy ve strukturách nestátních neziskových organizací má dvě podoby, a to dobrovolnickou službu, která je upravena zákonem č. 198/2000 Sb., o dobrovolnické službě, a je státem institucionálně a finančně podporovaná, i když menšinově a dále široké dobrovolnictví, které pod výše uvedený zákon nespadá.

Dobrovolnictví značí ochotu společnosti projevit solidaritu se slabšími, aktivizovat se, spolupracovat na řešení veřejných problémů. Velký význam dobrovolnictví přikládá Evropská unie a Organizace spojených národů.⁸⁶

4.3.2.4 *Veřejné sbírky*

Veřejné sbírky upravuje zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách, který definuje veřejnou sbírku jako: „*získávání a shromažďování dobrovolných peněžitých příspěvků od předem neurčeného okruhu přispěvatelů pro předem stanovený veřejně prospěšný účel, zejména humanitární nebo charitativní, rozvoj vzdělání, tělovýchovy nebo sportu, nebo ochrana kulturních památek, tradic nebo životního prostředí.*“⁸⁷ Konat veřejné sbírky mohou pouze právnické osoby. Jako příklad tradiční veřejné sbírky lze uvést Tříkrálovou sbírku Charity ČR nebo sbírku Nadačního fondu Českého rozhlasu Světluška. Tyto sbírky mívají nejvyšší výtěžnost. Nejčastěji veřejné sbírky pořádají obecně prospěšné společnosti a spolky.⁸⁸ K 12. 11. 2018 se podle registru ministerstva vnitra v České republice konalo více než 1 600 sbírek. Nejvíce jich bylo v Praze v počtu 466.⁸⁹

---

⁸⁶ Státní politika vůči NNO na léta 2015 - 2020. *Vláda České republiky* [online]. 2015 [cit. 2019-02-19]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/statni-politika-vuci-nno-na-leta-2015---2020-133505/>

⁸⁷ § 1, odst.1, zákona č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách

⁸⁸ Státní politika vůči NNO na léta 2015 - 2020. *Vláda České republiky* [online]. 2015 [cit. 2019-02-19]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/statni-politika-vuci-nno-na-leta-2015---2020-133505/>

⁸⁹ Ověřené veřejné sbírky. *Fórum dárců* [online]. [cit. 2019-02-24]. Dostupné z: <https://www.donorsforum.cz/o-dacovstvi/overene-verejne-sbirky.html>

Inovativním projektem, který funguje v naší republice jsou dárcovské SMS. Jde o společný projekt Fóra dárců a Asociace poskytovatelů mobilních sítí. Od 21. března 2017 došlo k inovaci a dárcovské SMS je možné zasílat ve třech částkách, a to 30 Kč, 60 Kč a 90 Kč.⁹⁰

4.3.2.5 Příspěvky nadací a nadačních fondů

Nadace a nadační fondy jsou sdružením majetku, které byly založeny za účelem podpory předem stanovených aktivit. Finanční prostředky nadací a nadačních fondů jsou poskytovány neziskovým organizacím na základě písemných žádostí s popisem projektu. Žádosti jsou před poskytnutím finančních prostředků posuzovány. Důležité pro nestátní neziskové organizace je najít vhodné téma, které je společně se zaměřením nadace.⁹¹

U nadací a nadačních fondů neexistují ucelené informace o objemu poskytnutých nadačních příspěvků. Jediným zdrojem informací jsou povinně zveřejňované výroční zprávy, ale ty vypovídají jen o jednotlivém nadačním subjektu. Bez provedení hloubkového průzkumu nelze získat údaje pro obecný přehled.

Dostupné informace existují pouze o nadacích, které byly příjemcem příspěvku z Nadačního investičního fondu. Ten byl zřízen dnes již zrušeným zákonem č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů ČR ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku ČR. Účelem byla podpora nadací určených Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR na návrh vlády a vyčleněno bylo 1 % z druhé vlny kupónové privatizace. Finanční prostředky byly rozděleny ve dvou etapách 73 nadacím ve výši 2 419 742 000 Kč.

Povinností nadací bylo podle smluv s Ministerstvem financí každý rok rozdělit formou nadačních příspěvků výnos ze svého nadačního jmění tvořeného příspěvkem z Nadačního investičního fondu. V roce 2012 bylo rozděleno nestátním neziskovým organizacím 33 mil. Kč.

---

⁹⁰ O projektu Dárcovská SMS. *Dárcovská SMS* [online]. [cit. 2019-02-24]. Dostupné z: <https://www.darcovskasms.cz/darcovska-sms/o-projektu-darcovska-sms.html>

⁹¹ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada), s. 46. ISBN 978-80-271-0339-3.

V roce 2013 byl zahájen proces ukončování smluv s nadacemi z důvodu nové legislativní situace nadací v souvislosti s nabytím účinnosti nového občanského zákoníku od 1. ledna 2014. Dalším důvodem bylo dokončení rozdělování finančních prostředků z Nadačního investičního fondu.

4.3.2.6 Podíl na výnosu z loterií a hazardních her

V minulosti mohly nestátní neziskové organizace získávat finanční prostředky z povinných odvodů z loterií a jiných podobných her, neboť provozovatelé měly povinnost odvádět určitou část na veřejně prospěšné účely. Povinnost byla zrušena zákonem č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů od 1. ledna 2012 a byla nahrazena speciálním odvodem z provozování loterií a jiných podobných her. Výnos se rozděluje mezi státní rozpočet a rozpočty obcí. Nestátní neziskové organizace mohou teoreticky na tyto prostředky dosáhnout pomocí žádosti o podporu, ale přímý vztah mezi nestátními neziskovými organizacemi a odvody z loterií již neexistuje.⁹²

4.4 Další zdroje

Dalšími zdroji mohou být daňové asignace, ty nejsou v České republice zavedeny. Jedná se o možnost, kdy daňový poplatník může rozhodnout na základě zákona, že část odvedené daně z příjmů bude určena pro konkrétní neziskovou organizaci. Daňové asignace jsou využívány např. v Polsku a na Slovensku.⁹³

4.5 Účetnictví nestátních neziskových organizací

S účinností od 1. 1. 2016 byla přijata novela zákona o účetnictví, a to zákonem č. 221/2015 Sb. Přijetím novely došlo k úpravám v oblasti účetnictví nestátních neziskových organizací. Novela zákona o účetnictví byla realizována z důvodu transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU, která se týká ročních a konsolidovaných účetních závěrek a souvisejících zpráv některých forem podniků, změny směrnice Evropského

---

⁹² Státní politika vůči NNO na léta 2015 - 2020. *Vláda České republiky* [online]. 2015 [cit. 2019-02-19]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/statni-politika-vuci-nno-na-leta-2015---2020-133505/>

⁹³ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada), s. 48. ISBN 978-80-271-0339-3.

parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušení směrnic Rady 788/660/EHS a 83/349 EHS do zákona o účetnictví.⁹⁴

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví stanovuje rozsah a způsob vedení účetnictví, je součástí práva veřejného. Některá ustanovení zmíněného zákona rozvádí vyhláška č. 504/2002 Sb., je určena pro účetní jednotky, které nemají jako hlavní předmět činnosti podnikání a účtují v soustavě podvojného účetnictví.⁹⁵ Jde především o účetní jednotky: spolky, církve a náboženské společnosti, politické strany a hnutí, nadace, nadační fondy, ústavy, veřejné vysoké školy, obecně prospěšné společnosti, zájmová sdružení právnických osob, společenství vlastníků jednotek a jiných účetních jednotek, které nejsou zřízeny nebo založeny za účelem podnikání s výjimkou obchodních korporací.⁹⁶

Vedení účetních knih v jednoduchém účetnictví a jejich obsahovou náplň definuje vyhláška č. 325/2015 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které vedou jednoduché účetnictví.

Zvláštní postavení v českém právním řádu mají české účetní standardy. Nejsou právním předpisem, ale jedná se o zákonem stanovenou metodiku, která směřuje k harmonizaci účetnictví. Použití českých účetních standardů je považováno za postup podle zákona a prováděcí vyhlášky. Pro účetní jednotky, jejichž předmětem není podnikání, a které účtují podle vyhlášky č. 504/2002 jsou české účetní standardy č. 401 - 414.

Nestátní neziskové organizace by kromě základních vnitřních předpisů, které musejí mít povinně podle zákona, měly mít vytvořen systém vnitřních předpisů např. směrnice upravující účetnictví.⁹⁷

---

⁹⁴ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v praxi*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 186. ISBN 978-80-7552-476-8.

⁹⁵ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018, s. 54-55. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-2117-5.

⁹⁶ § 2 odst.1 vyhlášky č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví

⁹⁷ PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018, s. 55-56. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-2117-5.

4.5.1 Analýza financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2016

Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2016 byl vzat na vědomí usnesením vlády č. 532 a zároveň bylo uloženo předsedovi vlády a předsedovi Rady vlády pro nestátní neziskové organizace, aby každý rok do 31. 12. předkládali vládě Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů za předchozí kalendářní rok.⁹⁸

Cílem Rozboru financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2016 je sledování objemu poskytovaných dotací nestátním neziskovým organizacím, a to ze státního rozpočtu, z rozpočtů územních samosprávných celků a ze státních fondů. V Rozboru financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2016 je zahrnuto financování spolků včetně pobočných, účelových zařízení církví a náboženských společností, nadací, nadačních fondů, obecně prospěšných společností, ústavů, školských právnických osob zřízených nestátními neziskovými organizacemi a zájmových sdružení právnických osob.

Výše uvedeným subjektům bylo v roce 2016 poskytnuto formou dotace celkově 17 889,7 mil. Kč, z toho bylo ze státního rozpočtu poskytnuto 10 873,4 mil. Kč, z rozpočtů krajů a hlavního města Prahy 2 846,7 mil. Kč, 3 948,7 mil. Kč z rozpočtů obcí a 221 mil. Kč ze státních fondů České republiky.

Oproti roku 2015 došlo k nominálnímu zvýšení objemu poskytnutých dotací u státního rozpočtu o 11,3 %, u rozpočtů krajů a hl. m. Prahy to bylo 24 % a rozpočtů obecních 7 %. Naopak u státních fondů došlo k nominálnímu poklesu, a to o 70 %.

Na projekty spolufinancované státním rozpočtem a Evropskou unií v roce 2016 dosáhlo 791 nestátních neziskových organizací. Stát se podílel na spolufinancování těchto projektů částkou 246,3 mil. Kč. Z rozpočtu Evropské

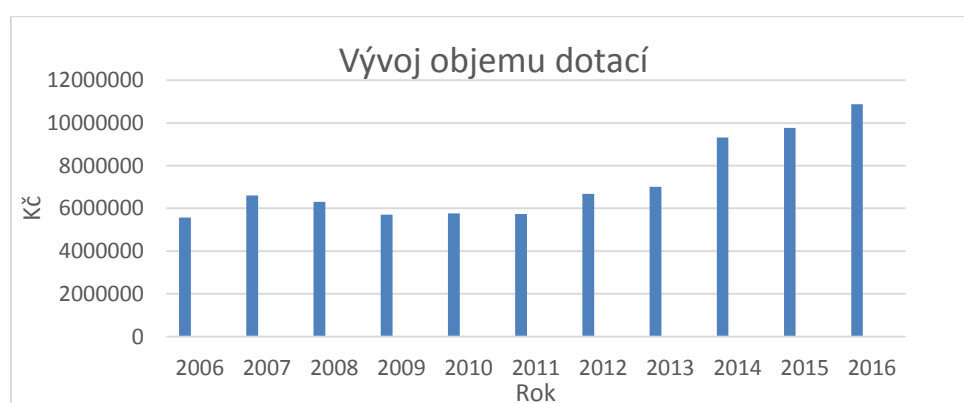
---

⁹⁸ Rozbor financování nestátních neziskových organizací. *Vláda České republiky* [online]. 2018, 5. 9. 2018 [cit. 2019-02-14]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/rozbor-financovani-nestatnich-neziskovych-organizaci-168259/>

unie a Evropského hospodářského prostoru bylo poskytnuto spolufinancování ve výši 1 276,2 mil. Kč. Na dalších 153 projektech Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru se stát spolufinancováním nepodílel, pouze zajistil jejich administraci.

Na projekty spolufinancované rozpočty krajů a hl. m. Prahy a Evropskou unií dosáhlo 131 nestátních neziskových organizací. Rozpočty krajů a hl. m. Prahy se na spolufinancování těchto projektů podílely částkou 41,9 mil. Kč, z rozpočtu Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru bylo poskytnuto spolufinancování ve výši 244,8 mil. Kč a ze státního rozpočtu bylo poskytnuto spolufinancování ve výši 19,6 mil. Kč. U jednoho projektu Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru byla zajištěna pouze administrace.

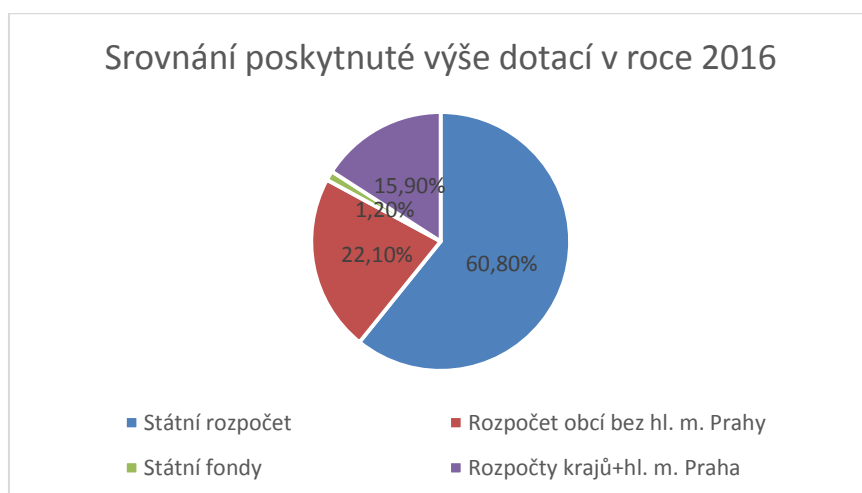
V roce 2016 bylo nejvíce dotací poskytnuto ze státního rozpočtu, a to 60,8 %. Celkově došlo k nominálnímu růstu objemu dotací z veřejných rozpočtů a státních fondů oproti roku 2015 o 8,8 %.⁹⁹

Graf č. 1: Vývoj objemu dotací ze státního rozpočtu pro nestátní neziskové organizace v letech 2006 – 2016.¹⁰⁰

⁹⁹ Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2016. *Vláda České republiky* [online]. 2018 [cit. 2019-02-14]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/rozbor_2016_material_pro_web.pdf

¹⁰⁰ Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2016. *Vláda České republiky* [online]. 2018 [cit. 2019-02-14]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/rozbor_2016_material_pro_web.pdf

Graf č. 2: Srovnání celkové výše dotací z jednotlivých veřejných rozpočtů a státních fondů v roce 2016.¹⁰¹

¹⁰¹ Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2016. *Vláda České republiky* [online]. 2018 [cit. 2019-02-14]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/rozbor_2016_material_pro_web.

5 USNESENÍ NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČESKÉ REPUBLIKY

V níže uvedených dvou podkapitolách budou podrobena analýze dvě usnesení Nejvyššího soudu České republiky, která se vztahují k problematice neziskového sektoru. První usnesení se týká zamítnutí zápisu ústavu do rejstříku ústavů a druhé usnesení se zabývá problematikou změny zakládací listiny nadačního fondu.

5.1 Usnesení Nejvyššího soudu 29 Cdo 4197/2015

Jedná se o rozhodnutí senátu Nejvyššího soudu České republiky v právní věci navrhovatelky o návrhu na zápis ústavu Sociální klinika z. ú. do rejstříku ústavů u Městského soudu v Praze a o dovolání navrhovatelky proti usnesení Vrchního soudu v Praze.

5.1.1 Průběh řízení

Navrhovatelka založila jako jediná zakladatelka ústav Sociální klinika, z. ú. dne 5. května 2014, a to zakládací listinou, která nebyla pořízena ve formě veřejné listiny. Rejstříkový soud vedený u Městského soudu v Praze návrh na zápis ústavu do rejstříku ústavů zamítl, a to usnesením č. j. U 58-RD7/MSPH, Fj 208656/2014. Konstatoval, že v právní úpravě ústavů není ustanovení, ve kterém by bylo stanoveno, jakou formou mají být u těchto právnických osob pořízena zakladatelská právní jednání, ale dovedl, že k založení ústavu je vyžadována forma veřejné listiny, a to podle § 418 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen o. z.):*“ v ostatním se na právní poměry ústavu použijí obdobně ustanovení o nadaci“* a s odkazem na § 309 odst. 4 o. z.: *„nadační listina vyžaduje formu veřejné listiny“*. Podle rejstříkového soudu byl tento ústav založen pouze zdánlivě.

Vrchní soud v Praze svým usnesením č. j. 14 Cmo 469/2014-45 potvrdil usnesení Městského soudu v Praze. Odvolací soud uvedl, že pokud není občanským zákoníkem výslovně stanovena forma pořízení zakládací listiny, je nutné vycházet z právní úpravy nadací, z níž plyne, že pro nadační listinu je požadována forma notářského zápisu. Na námitku navrhovatelky, podle které byly do rejstříku ústavů dříve zapisovány i ústavy, které neměly zakládací listiny

ve formě notářského zápisu uvedl, že nemá oprávnění na přezkoumávání správnosti zápisů jiných již dříve zapsaných právnických osob.

5.1.2 Dovolání

Navrhovatelka podala proti usnesení odvolacího soudu dovolání. Přípustnost tohoto dovolání zakládá na § 237 zákona č. 99/1963, občanského soudního řádu (dále jen o. s. ř.), má za to, že napadené rozhodnutí je závislé na rozřešení otázky hmotného práva, kterou ještě dovolací soud v rozhodování dosud neřešil, a to zda zakládací listina ústavu musí mít formu notářského zápisu.

Dovolatelka navrhuje, aby došlo ke zrušení napadeného usnesení odvolacího soudu, zároveň i usnesení soudu prvního stupně Nejvyšším soudem a věc byla vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Podle dovolatelky došlo u napadeného rozhodnutí odvolacího soudu k nesprávnému právnímu posouzení věci. Dovolatelka zastává názor, že subsidiární odkaz, který plyne z § 418 o. z. se vztahuje jen na již existující ústavy a nevztahuje se na podmínky jejich zakládání. V § 418 o. z. je hovořeno o právních poměrech ústavu a pokud chceme hovořit o právních poměrech právnických osob, je nutné, aby tato právnická osoba nejdříve existovala.

Dále dovolatelka uvádí, že nezahrnutí požadavku na formu veřejné listiny v § 405 o. z. je normativním vyjádřením skutečnosti, že zákonem forma veřejné listiny není vyžadována a je tedy vyloučeno podpůrné užití ustanovení, které upravuje založení nadace.

Dále je podle dovolatelky nutno hledět na právní jednání spíše jako na platné, nežli neplatné a dále odkazuje na usnesení sp. zn. 29 Cdo 3919/2014 ze dne 27. listopadu 2014, které bylo zveřejněno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, a kde se Nejvyšší soud řídil *„takovým výkladem práva, který šetří podstatu a smysl práva a současně respektuje obecný princip ochrany svobody těch, jejichž jednání právo reguluje.“*

Závěrem dovolatelka namítla, že napadené usnesení odvolacího soudu je vybočením z dosavadní praxe rejstříkových soudů.

5.1.3 Přípustnost dovolání

Podle § 237 o. s. ř. je dovolání přípustné pro posouzení otázky dovoláním otevřené, v rozhodování dovolacího soudu není zatím řešené, a to, zda zakládací listina ústavu musí mít formu veřejné listiny.

5.1.4 Důvodnost dovolání

Pro zakladatelské právní jednání právnické osoby se v obecné rovině podle občanského zákoníku vyžaduje písemná forma. Je-li pro právní jednání vyžadována forma veřejné listiny, rozumí se jí notářský zápis, který může být nahrazen rozhodnutím orgánu veřejné moci nebo jiným způsobem, který je stanoven jiným právním předpisem.

Ústav je samostatným typem právnické osoby vedle korporací a fundací. Nemá členskou základnu a věcný substrát na rozdíl od fundací není nezczitelný. Ústav je ustaven za účelem provozování činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky a využívá své osobní a majetkové složky. Nelze tedy ústav zaměňovat s fundacemi nebo korporacemi, nelze ho ani pod jednu z těchto skupin podřazovat. Z uvedeného plyne, budou-li na právní poměry ústavu „v ostatním“ používány obdobně ustanovení o nadacích, je to možné připustit jen tehdy a pouze v takovém rozsahu, aby bylo právní postavení ústavu jako svébytného typu právnické osoby zachováno.

Ústav je zakládán zakládací listinou nebo pořízením pro případ smrti, ale není výslovně stanoveno, jaká má být forma zakladatelského právního jednání ústavu pořízena. Otázka formy zakladatelského právního jednání je nejednoznačná a výkladově obtížná, nelze vystačit s prostým jazykovým výkladem. Ten je jen prvotním přiblížením k aplikované právní normě a je tak pouhým východiskem pro ujasnění a objasnění jejího smyslu a účelu - srovnání např. nález Ústavního soudu sp. z. Pl. ÚS 33/97. V této otázce není ani názorová shoda v literatuře.

Nadace zpravidla disponují majetkem vyšší hodnoty, a tak zakladatelské právní jednání ve formě veřejně listiny zvyšuje garanci právní jistoty. Tento požadavek však není dán ve vztahu k ústavu, jelikož není zákonem stanovena minimální výše vkladu zakladatele a ani počáteční výše majetku ústavu.

Nezbytnost pořízení zakladatelského právního jednání ve formě veřejné listiny by tak neplnila svoji funkci.

Stejný závěr je dovozován za pomoci systematického výkladu, neboť ani pro zakladatelské právní jednání nadačního fondu, který je v obdobném postavení jako ústav, co se zákonem stanoví minimální výše vkladů týče, není zapotřebí veřejné listiny. Lze tedy konstatovat, že zakladatelské právní jednání ve formě veřejné listiny by neodpovídalo účelu, který je naplňován v rámci nadační úpravy.

Aplikace právního principu *in dubio pro mitius*, jenž je jedním z explicitních odrazů priority jednotlivce a jeho svobod před státem – „*čl. 1 odst. 1, resp. čl. 2 odst. 4 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, jakož i čl. 2 odst. 3, resp. čl. 4 ústavního zákona č. 2/1993 Sb., Listiny základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů*“, hovoří ve prospěch závěru, podle kterého se neprosadí v poměrech ústavů § 309 odst. 4 o. z. Platí, pokud je více výkladů právní normy k dispozici, má být zvolen ten, který vůbec nebo co nejméně zasahuje do toho kterého základního práva nebo svobody.

Nabízí-li se dvě možná výkladová řešení v uvedené otázce a není zcela jednoznačné, ke kterému se přiklonit, je zvoleno to, které bude pro zakladatele co nejméně zatěžující. Tímto byl přijat výklad, podle kterého není vyžadována pro zakladatelské právní jednání ústavu forma veřejné listiny.

Nejvyšší soud z výše uvedených důvodů nabyt přesvědčení, že pravidlo, které obsahuje § 418 o. z. nedopadá na řešení otázky formy zakladatelského právního jednání ústavu a v této otázce má být postupováno podle obecných ustanovení občanského zákoníku, konkrétně podle § 123 odst. 2 o. z, kde je stanoveno, že „*pro zakladatelské právní jednání se vyžaduje písemná forma*“.

Nevyšší soud tedy došel k závěru, že pro zakladatelské právní jednání ústavu postačuje písemná forma. Z tohoto důvodu zrušil usnesení Vrchního soudu v Praze č. j. 14 Cmo 469/2014-45 ze dne 28. ledna 2015 a usnesení Městského soudu v Praze č. j. U 58-RD7/MSPH, Fj 208656/2014 ze dne 4. srpna 2014 a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Proti usnesení Nejvyššího soudu není opravný prostředek přípustný a právní názor pro soud prvního stupně i pro soud odvolací je závazný.

Usnesení bylo publikováno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu č. 3/2018 pod označením R 45/2018.¹⁰²

5.2 Usnesení Nejvyššího soudu 29 Cdo 3225/2016

Jedná se o rozhodnutí senátu Nejvyššího soudu České republiky v právní věci navrhovatele Nadačního fondu Richarda Fuxy o zápis změn do nadačního rejstříku u Městského soudu v Praze a dovolání navrhovatele proti usnesení Vrchního soudu v Praze.

5.2.1 Průběh řízení

Richard Fuxa jako jediný zakladatel založil Nadační fond Richarda Fuxy. Nadační fond vznikl 11. dubna 2013 podle zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech. Jako účel založení nadačního fondu v zakládací listině zakladatel uvedl podporu a propagaci originálních plakátů A. M. ze sbírky I. L. v České republice i zahraničí, dále rozšiřování sbírky za účelem ochrany kulturního dědictví, pořádání výstav originálních plakátů A. M. a pořádání dalších kulturních akcí k šíření odkazu děl A. M.

Dne 27. února 2014 se zakladatel rozhodl změnit zakládací listinu nadačního fondu:

- *Účelem nadačního fondu je podpora a propagace českého výtvarného umění. K dosažení účelu nadačního fondu je nadační fond zejména oprávněn svým jménem pořádat výstavy českého výtvarného umění, pořádat kulturní a jiné společenské akce vztahující se k českému výtvarnému umění, svým jménem a pro sebe nakupovat a prodávat originály a kopie děl výtvarného umění a vykonávat jinou související podnikatelskou činnost.*
- *Zakladatel je oprávněn měnit zakládací listinu.*
- *Zakladatel je oprávněn vydávat a měnit statut navrhovatele.*

---

¹⁰² Forma právních jednání (o. z.), Ústav (o. z.), veřejná listina. *Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu* [online]. 2019 [cit. 2019-03-06]. Dostupné z: <http://sbirka.nsoud.cz/cz/forma-pravnich-jednani-o-z-ustav-o-z-verejna-listina.p4128.html>

- *Zakladatel je oprávněn jmenovat a odvolávat členy správní rady a revizora.*“

Návrh na zápis změn zakládací listiny do nadačního rejstříku byl podán 28. února 2014 na rejstříkový soud. Rejstříkový soud usnesením č. j. N 1039-RD11/MSPH ze dne 4. března 2014 zápis změn do nadačního rejstříku zamítl. Jako důvod uvedl, že občanský zákoník vůbec nepředpokládá změnu účelu nadačního fondu a změnu zakládací listiny nadačního fondu oproti úpravě obsažené v pododdílu Nadace nepřipouští.

Vrchní soud v Praze svým usnesením sp. zn. 14 Cmo 300/2014 potvrdil rozhodnutí rejstříkového soudu. Odvolací soud souhlasil s rejstříkovým soudem, že není zakladateli umožněna změna účelu nadačního fondu podle občanského zákoníku a této změny nelze dosáhnout ani podle § 3049 odst. 2 a 3 občanského zákoníku (dále jen o. z.). Konstatoval, že obecná úprava fundací i úprava nadací nepřipouští subsidiární použití ustanovení o nadacích na nadační fondy.

5.2.2 Dovolání

Navrhovatel podal proti usnesení odvolacího soudu dovolání podle § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen o. s. ř.) a uplatnil dovolací důvod podle § 241a odst. 1 o. s. ř. a navrhl, aby byla usnesení odvolacího soudu a rejstříkového soudu zrušena a věc se vrátila rejstříkovému soudu k dalšímu řízení. Měl za to, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu je závislé na vyřešení otázek hmotného a procesního práva, které v rozhodování dovolacího soudu ještě nebyly řešeny, a to:

1) „zda je zakladatel nadačního fondu vzniklého za účinnosti zákona o nadacích a nadačních fondech oprávněn postupem podle § 3049 odst. 2 a 3 o. z. změnit účel nadačního fondu, a

2) zda rejstříkový soud přezkoumává v řízení o návrhu na zápis změn do nadačního rejstříku soulad rozhodnutí zakladatele nadačního fondu o změně nadační listiny, o kterém byl pořízen notářský zápis, s právními předpisy.“

Podle dovolatele řada otázek v právní úpravě nadačních fondů není přímo řešena. Jedná se např. o jmenování a odvolání revizora a na otázky, které nejsou

výslovně řešené je podle dovolatele třeba použít v souladu s § 10 odst. 1 o. z. analogicky právní úpravu nadací. Navrhované změny zakládací listiny podle dovolatele nejsou v rozporu s kogentní úpravou občanského zákoníku, kterou je vázán zakladatel při přizpůsobení nadační listiny podle § 3049 odst. 2 o. z.

Dovolatel dále napadal postup rejstříkového soudu, který měl podle dovolatele výlučně zkoumat jen, zda k návrhu na zápis jsou připojeny listiny požadované zákonem a zda notářský zápis splňuje dané náležitosti a neměl pravomoc přezkoumávat soulad rozhodnutí zakladatele s právními předpisy.

5.2.3 Přípustnost dovolání

Podle § 237 o. s. ř. je dovolání přípustné pro řešení dovolatelem otevřené otázky hmotného práva. Otázka ještě nebyla v rozhodování dovolacího soudu vyřešena, a sice zda je možné, aby zakladatel nadačního fondu, který vznikl za účinnosti zákona o nadacích a nadačních fondech, mohl změnit zakládací listinu podle § 3049 odst. 2 a 3 o. z., a to tak, že dojde ke změně účelu nadačního fondu. Dále si vyhradí právo zakládací listinu měnit, vydávat a měnit statut a jmenovat a odvolávat členy správní rady a revizora. Dovolání bylo shledáno i jako důvodné.

5.2.4 Důvodnost dovolání

5.2.4.1 *Obecně k účelu § 3049 odst. 2 a 3 o. z.*

S účinností od 1. ledna 2014 se podle § 3049 odst. 1 a 3 o. z. fundace, které vznikly podle zákona o nadacích a nadačních fondech považují za vzniklé podle občanského zákoníku a jsou zde obsažené právní úpravě podřízeny. Obsahově zakladatelské právní jednání odpovídá převážně kogentnímu charakteru právních předpisů, za jejichž účinnosti vznikly, a proto je v § 3049 odst. 2 a 3 o. z. umožněno zakladatelům upravit zakladatelské právní jednání do stejné podoby, jako zakladatelům nadací a nadačních fondů vznikajících v poměrech účinné právní úpravy. Z toho vyplývá, že účelem § 3049 odst. 2 a 3 o. z., je umožnit zakladatelům nadací a nadačních fondů vzniklých před 1. lednem 2014 vyrovnat rozdílný standard zákonných omezení, kterými byli zakladatelé vázáni při projevech svých zakladatelských právních jednání - srovnání např. usnesení sp. zn. 29 Cdo 4921/2015.

5.2.4.2 K možnosti zakladatele vyhradit si oprávnění změnit účel nadačního fondu, vydávat a měnit statut a oprávnění jmenovat a odvolávat členy správní rady a revizora

Jelikož nadační fond není určený k trvalé službě a jeho majetek může být plně spotřebován pro dosažení nadačního účelu, není z tohoto důvodu zákonem stanovena výše jeho majetku a kapitálu. Lze tedy konstatovat, že nadační fond je jednodušší a flexibilnější právní formou fundace. Právní poměry nadací a nadačních fondů jsou v občanském zákoníku upraveny ve dvou samostatných pododdílech. Právní úprava nadačního fondu je však na rozdíl od právní úpravy nadací velmi stručná. Ze systematiky zákona vyplývá, že pro nadační fondy bude použito subsidiárně obecné ustanovení o právnických osobách a obecné ustanovení o fundacích, s ohledem na systematiku i absenci odkazující zákonné normy nelze subsidiárně použít ustanovení upravující nadace.

Zakladatelé nadací podle občanského zákoníku mají výslovně možnost vyhradit sobě nebo nějakému z orgánů nadace právo změnit nadační listinu, mohou změnit i účel nadace. Úprava nadačních fondů tohle výslovně neumožňuje.

Podobně to platí i u změny statutu nadačního fondu. Vydání statutu není u nadačních fondů obligatorní a právní úprava nadačních fondů nestanovuje žádná pravidla, kdo má statut vydat ani jak je možné statut změnit. U nadací je jasně dané, že statut nadace je vydáván spolu s nadační listinou a lze ho rozhodnutím správní rady změnit anebo může být stanoven jiný způsob změny v nadační listině.

Také ve volbě a odvolání členů správní rady a revizora je v porovnání s úpravou právních poměrů nadací úprava postavení nadačních fondů neúplná.

Ze stránky teleologické není důvod, aby zakladatel nadace byl oprávněn si vyhradit pro sebe právo měnit nadační listinu, právo vydávat a měnit statut a právo jmenovat a odvolávat členy správní a revizora a takové právo nesvědčilo zakladateli nadačního fondu. Uvedené se neslučuje s principem hodnotové bezrozpornosti právního řádu. V zákoně tedy existuje tzv. otevřená mezera ve vztahu k nadačním fondům a je třeba ji uzavřít pomocí analogie – srovnání např. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 2422/2015. Dalším předpokladem

pro užití analogie je podobnost s jiným případem, který je výslovně právem upraven. Z výše popsaného plyne, nadační fondy i nadace mají stejný teleologický základ, a tak ustanovení ve výše uvedených otázkách analogicky dopadají i na právní úpravu nadačních fondů.

Z výše uvedeného lze přijmout závěr, že zakladatel nadačního fondu podle právní úpravy účinné od 1. ledna 2014 je oprávněn měnit zakládací listinu v rozsahu a způsobem, který si pro sebe výslovně vyhradil v zakládací listině, a to podle podmínek, které jsou dány pro změnu nadačních listin nadací. Za stejných podmínek je oprávněn si vyhradit právo vydávat a měnit statut, právo jmenovat a odvolávat členy správní rady a revizora.

Je-li zakladatelům nadačních fondů vzniklých v poměrech po 1. lednu 2014 občanským zákoníkem umožněno, aby si pro sebe v zakládací listině vyhradili právo ji měnit, dále právo vydávat a měnit statut a právo jmenovat a odvolávat členy správní rady a revizora, pak platí, že zakladatel nadačního fondu, který vznikl před 1. lednem 2014, může podle § 3049 odst. 2 a 3 o. z. upravit zakládací listinu, tak aby obsahovala uvedená oprávnění zakladatele.

5.2.5 Ke změně účelu nadačního fondu pomocí § 3049 odst. 2 a 3 o. z.

Z výše uvedeného vyplývá, že pomocí § 3049 odst. 2 a 3 o. z. nemůže být přímo provedena změna účelu fundací, které vznikly před 1. lednem 2014, jelikož k tomu uvedené ustanovení neslouží. Pokud by výklad § 3049 odst. 2 a 3 o. z. toto umožňoval, vytvářel by nerovné postavení zakladatelů fundací, na něž uvedený paragraf nedopadá, a kterým by zákonem taková změna účelu fundací vzniklých po 31. prosinci 2013 nebyla umožněna. Nejvyšší soud nevidí pro vytvoření takové nerovnosti důvod.

Zakladatel nadace nebo nadačního fondu však může postupem podle § 3049 odst. 2 a 3 o. z. nadační nebo zakládací listinu přizpůsobit tak, že si pro sebe do budoucna vyhradí oprávnění tuto listinu měnit, pak by bylo formalistické trvat na tom, aby zakladatel si nejprve vyhradil právo měnit účel fundace a poté dalším právním jednáním rozhodl o změně účelu nadace. I když se jedná o logicky bezrozporný postup, není nutno trvat na chronologickém oddělení obou kroků. Zakladatel si může tedy vyhradit právo měnit nadační nebo

zakládací listinu, a provést změnu nadační nebo zakládací listiny jediným projevem vůle.

5.2.6 Použití výše uvedených závěrů v projednávané věci

Nevyšší soud došel k závěru, že „rozhodl-li zakladatel v rámci přizpůsobení zakládací listiny navrhovatele zákonu č. 89/2012 Sb., občanskému zákoníku, o její změně tak, že si vyhradil oprávnění měnit zakládací listinu, právo vydávat a měnit statut navrhovatele, ale i oprávnění jmenovat a odvolávat členy správní rady a revizora navrhovatele, a současně – tímtéž právním jednáním – rozhodl i o změně účelu nadačního fondu, bylo jeho rozhodnutí učiněno v souladu se zákonem“.

Na základě výše uvedeného Nejvyšší soud zrušil usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 14 Cmo 300/2014 i usnesení Městského soudu v Praze č. j. N 1039-RD11/MSPH a věc vrátil k dalšímu řízení rejstříkovému soudu.

Proti usnesení není přípustný opravný prostředek a právní názor Nejvyššího soudu je pro oba soudy závazný.

6 ZÁVĚR

Cílem mé diplomové práce bylo seznámení s problematikou neziskového sektoru v České republice, jeho posláním, problémy a financováním. Podrobněji se zaměřit na právní předpisy upravující tuto oblast a judikaturu Nejvyššího soudu České republiky.

Neziskový sektor má u nás dlouholetou tradici. Humanitární pomoc a dobročinnost na našem území sahá až k začátkům českých dějin a je spojena s působením křesťanské filosofie. Neziskové organizace nejsou zakládány za účelem dosahování zisku, ale k dosažení poslání, ke kterému byly založeny. Z analýzy posledních let vyplývá, že tempo růstu nestátních neziskových organizací začíná zpomalovat. Z pohledu právní úpravy k nejvýznamnějším změnám ve formování legislativy došlo pro roce 1989, kdy začaly vznikat nové právní předpisy upravující neziskový sektor. Další zásadní změny nastaly s účinností nového občanského zákoníku od 1. 1. 2014. Nový občanský zákoník nahradil předešlý občanský zákoník a řadu zákonů upravujících nestátní neziskové organizace.

Financování nestátních neziskových organizací je zajišťováno ze zdrojů veřejných i soukromých. Veřejná správa po finanční stránce vystupuje vůči nestátním neziskovým organizacím ve dvou rolích. Za první je poskytovatelem dotací, čímž podporuje a zabezpečuje potřeby v oblastech, kde zajištění pomocí nestátních neziskových organizací je výhodnější i efektivnější. Za druhé je tak vyjadřována podpora neziskovému sektoru jako celku. Z analýzy financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2016 vyplývá, že nejvíce finančních prostředků na dotace pro nestátní neziskové organizace bylo poskytnuto ze státního rozpočtu. Objem dotací poskytovaných ze státního rozpočtu nestátním neziskovým organizacím se od r. 2012 postupně každým rokem zvyšuje. Nestátní neziskové organizace jsou podporovány i nepřímou ve formě různých osvobození od daně nebo slev na dani. V soukromém financování prodělalo dynamický rozvoj firemní dárcovství a zvyšuje se počet veřejných sbírek. Individuální dárcovství se v naší republice rozvíjí pomalu a vhodná by byla silnější podpora. Od 1. 1. 2014 prošla výraznými změnami i oblast finančního práva zejména v úpravě daní a poplatků.

Poslední část mé práce je věnována dvěma usnesením Nejvyššího soudu České republiky, která se vztahují k problematice neziskového sektoru. V prvním usnesení došel Nejvyšší soud České republiky k závěru, že pro zakladatelské právní jednání ústavu postačuje písemná forma. Usnesení je publikováno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu. Ve druhém usnesení Nejvyšší soud České republiky vyhradil oprávnění zakladateli nadačního fondu změnit zakládací listinu.

Závěrem lze konstatovat, že neziskový sektor prošel v posledních letech dynamickým vývojem a stal se nezanedbatelnou složkou naší společnosti.

7 RESUME

This thesis deals with the mission of the non-profit sector in contemporary society. The aim is to introduce the functioning of the non-profit sector in the Czech Republic, its legislation, financing and the case law of the Supreme Court of the Czech Republic.

My thesis is divided into several chapters. First chapter describes the definition of non-profit sector, the historical development, concepts, missions, division of non-profit organizations and legal regulation. Next chapter analyzes in detail the particular types of non-profit organizations which are in place in the Czech Republic. There are described the requirements which the non-profit organizations have to fulfill in the event of their creation or termination. There is also mentioned the purpose for which the organizations were founded and their statutory bodies. In the part dealing with financing of non-governmental non-profit organizations are mentioned the principles, methods of financing and there is also presented the analysis of financing of non-governmental non-profit organizations from public budgets in the year 2016.

The last part of the thesis is focused on the analysis of two resolutions of the Supreme Court of the Czech Republic which are related to the issue of the non-profit sector.

8 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

8.1 Literatura

- BOUKAL, Petr a Hana VÁVROVÁ. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1293-8.
- BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. V Praze: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.
- DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 112. ISBN 978-80-7478-799-7.
- DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v praxi*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-476-8.
- HYÁNEK, Vladimír. *Neziskové organizace: teorie a mýty*. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2011, s. 11-12. ISBN 978-80-210-5651-0.
- PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. *Účetnictví a daně (Grada)*. ISBN 978-80-271-0339-3.
- PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. *Účetnictví a daně (Grada)*. ISBN 978-80-271-2117-5.
- REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-25-5.
- STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŽÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-973-9.
- STEJSKAL, Jan. *Ekonomika neziskové organizace*. 2. vyd. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, Tiskové a distribuční centrum, 2014. ISBN 978-80-7501-063-6.
- ŠKARABELOVÁ, Simona. *Když se řekne nezisková organizace: příručka pro zastupitele krajů, měst a obcí*. Brno: Masarykova univerzita, 2002. ISBN 80-210-3031-3.

- VÍT, Petr. *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-9769-4.

8.2 Právní předpisy

- Ústavní zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
- Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod
- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
- Zákon 563/1991 Sb., o účetnictví
- Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích
- Zákon č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů ČR ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku ČR
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
- Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční
- Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- Zákon č. 198/2000 Sb., o dobrovolnické službě
- Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti
- Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách
- Zákon č. 3/2002 Sb., zákon o církvích a náboženských společnostech
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
- Zákonem č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů
- Zákon č. 90/2012 Sb., o korporacích
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní

jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví

- Vyhláška č. 325/2015 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které vedou jednoduché účetnictví

8.3 Judikatura

- Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 2. 5. 2004, sp. zn. 7 Cmo 306/2003
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky 29 Cdo 4197/2015
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky 29 Cdo 3225/2016

8.4 Články

- Soukromý neziskový sektor. *Centrum pro výzkum neziskového sektoru* [online]. [cit. 2019-02-27]. Dostupné z: cvns.econ.muni.cz/diskuse/index/2?name=clanek_soukromyneziskovysektor.

8.5 Elektronické dokumenty

- Aktualizovaná statistika počtu NNO v letech 1990-2016. *Neziskovky.cz* [online]. [cit. 2016-12-25]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_693/fakta_studie-vyzkumy-nno/
- Dílčí studie ke Státní politice vůči NNO na léta 2015 - 2020. *Vláda České republiky* [online]. 2015 [cit. 2019-02-26]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/statni-politika-vuci-nno-na-leta-2015---2020-133505/>
- Forma právních jednání (o. z.), Ústav (o. z.), veřejná listina. *Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu* [online]. 2019 [cit. 2019-03-06]. Dostupné z: <http://sbirka.nsoud.cz/cz/forma-pravnich-jednani-o-z-ustav-o-z-verejna-listina.p4128.html>
- Nová státní politika přináší řadu příslibů. *Svět neziskovek* [online]. 2015 [cit. 2019-02-26]. Dostupné z: <https://svetneziskovek.cz/fundraising/nova-statni-politika-prinasi-radu-prislibu>

- Ověřené veřejné sbírky. *Fórum dárců* [online]. [cit. 2019-02-24]. Dostupné z: <https://www.donorsforum.cz/o-dacovstvi/overene-verejne-sbirky.html>
- Rada vlády pro nestátní neziskové organizace. *Vláda České republiky* [online]. [cit. 2018-10-29]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/zakladni-informace-767/>
- Státní politika vůči NNO na léta 2015 - 2020. *Dokumenty rady vlády pro nestátní neziskové organizace* [online]. 2015 [cit. 2018-11-10]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/statni_politika.pdf
- Rozbor financování nestátních neziskových organizací. *Vláda České republiky* [online]. 2018, 5. 9. 2018 [cit. 2019-02-14]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/rozb-rcovani-nest-rcnich-neziskovych-organizaci-168259/>
- Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2016. *Vláda České republiky* [online]. 2018 [cit. 2019-02-14]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/rozb-rc_2016_material_pro_web.pdf

9 PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Principy, východiska, opatření a nástroje státní politiky vůči NNO na léta 2015 – 2020

Principy, východiska, opatření a nástroje státní politiky vůči NNO na léta 2015 – 2020

Principy státní politiky	Východiska státní politiky	Opatření státní politiky	Nástroje státní politiky
Vláda ČR podporuje trvalou udržitelnost státních, komunitních a nezávislých NNO	Vláda považuje posílení NNO v mnoha oblastech za nezbytné a její činnost vnímá nejen jako rovnováhu současných služeb a aktivit pro občany a komunitu, ale také jako legitimní způsob, jímž občane participují na veřejném životě společnosti.	Rozvíjet dialog mezi vládou a NNO prostřednictvím RVNNO. Do praxe RVNNO a jejich výborů zapojit členy z řad všech forem NNO a všech typů NNO podle jejich funkce. Pokračovat na úrovni RVNNO ve vytváření různých platform pro diskusi problémů neziskového sektoru. S ohledem na kvalitní výstup z této diskuse usilovat o širší spolupráci s akademickými, kteří se zabývají neziskovým sektorem z vědeckého hlediska. Zavést zastupitelství členů v RVNNO i pro členy z řad NNO a rozvíjet procedury řešení konfliktů a důvěryhodnosti. Podpora vzniká a existence demokratických sítí a sítí NNO, vnikajících jak na obecní, tak na mezinárodní úrovni. Zajistit na úrovni předsedy RVNNO dohledání příslušných neziskových subjektů NNO a aktivním zapojením těchto subjektů NNO. Zajistit zastupitelství NNO ve státních, zřizovacích výborech a jejich orgánech pro podporu principu dobré vlády. V konceptu vlničích i rezonančních politik realizovat mezi jinými typy NNO, při výhledu NNO jako partnera považovat jejich reprezentativnost nebo upravení zkušebních nástrojů. Monitorovat a připomínkovávat legislativních návrhů a politik z hlediska zátěží na neziskovní NNO. V sázencech na příjmy zákonu o statusu veřejně prospěšnosti usilovat o příměšné výbory pro veřejné občany se záměrem, které by vedle stávajících sítí, komunit a sítí založených na zájmu občanské společnosti a sítě občanské společnosti. Pokud bude zákon o statusu veřejně prospěšnosti přijat, přikládat monitorovací a dopady z něj na jejich základě analytické a poradenské služby. Zajistit jednotu výkladu občanského zákoníku v praxi neziskových sítí. Podpořit rozvoj sociálního dialogu NI, v oborech ČSÚ, a rozdílných údajů, které jsou v něm sledovány. Vyvěstí na úrovni RVNNO nebo některého z jejích výborů status pracovní skupiny sledovanou se záměrem, která spravuje státní informační systémy, která podporuje strategii ke zveřejňování informací a dat o NNO a pro NNO. V systému poskytování veřejných služeb zajistit transparentnost NNO z jinými právními typy poskytovatelů. Realizovat mezi NNO, které jsou zaměřeny a pracují převážně pro své členy, a servisní, filantropické, humanitární, občanské a občanskými zájmovými skupinami nebo finanční podporou pro akční aktivitu. Rozlišovat mezi NNO, kde je nutné požadovat profesionalizaci, a náspok, kde to není nutné. Sledovat dohledání termínů pro poskytování dotací ze státního rozpočtu tak, aby NNO získaly přidělení dříve než ostatní, které mají rovněž právo žádat o přidělení. Zajistit možnost využívat finanční prostředky z rozpočtů NNO v případě, kdy je potřeba zajistit jejich konkrétní finanční podporu, prostřednictvím smluv o spolupráci s občanskými organizacemi. Zajistit, aby byla možná pravidelná výměna informací a zkušeností mezi NNO a občanskými organizacemi. Zajistit, aby byly dostupné veřejnosti všechny informace o NNO a jejich činnosti. Zajistit, aby byly dostupné veřejnosti všechny informace o NNO a jejich činnosti. Zajistit, aby byly dostupné veřejnosti všechny informace o NNO a jejich činnosti. Zajistit, aby byly dostupné veřejnosti všechny informace o NNO a jejich činnosti.	Nástroje: Státní RVNNO (změna počtu členů RVNNO). Kde: RVNNO. Nástroj: Práce pracovních skupin, výborů, organizování seminářů a konferencí na akční úrovni, výbory, výbory. Kde: RVNNO. Nástroj: Státní RVNNO. Kde: RVNNO. Nástroj: Zásady, Hlavní oblasti, nový dotací Úřadu vlády ČR. Kde: RVNNO, Úřad vlády ČR. Nástroj: Státní pracovníci a poradních orgánů vlády. Kde: Pracovní a poradní orgány vlády. Nástroj: Dotací politiky ministerstev, strategické a koncepční dokumenty ministerstev. Kde: Dotací ministerstva. Nástroj: Křížová pro výběr partnerství NNO. Kde: RVNNO. Nástroj: Práce výborů RVNNO a připomínkovácí řízení. Kde: RVNNO a její výbory. Nástroj: Monitorovací skupiny zákonu o statusu veřejně prospěšnosti v aplikaci praxi. Kde: RVNNO, Ministerstvo spravedlnosti. Nástroj: Monitorovací skupiny práce zákonu o statusu veřejně prospěšnosti. Kde: RVNNO a její Výbor pro legislativu a financování. Nástroj: Dohoda a Ministerstvo spravedlnosti. Kde: RVNNO, Ministerstvo spravedlnosti, rejstříkové služby. Nástroj: Mandát ČSÚ. Kde: RVNNO, ČSÚ. Nástroj: Jmenování členů státní pracovní skupiny sledovanou RVNNO. Kde: RVNNO. Nástroj: Zásady, dotací politiky ministerstev. Kde: Dotací ministerstva. Nástroj: Zásady, dotací politiky ministerstev. Kde: Dotací ministerstva, RVNNO. Nástroj: Zásady, dotací politiky ministerstev. Kde: Dotací ministerstva, RVNNO. Nástroj: Zásady, zákon o rozpočtových prostředcích. Kde: RVNNO, Ministerstvo financí, dotací ministerstva. Nástroj: Zákon o rozpočtových prostředcích, Zásady, rozhodnutí o poskytnutí dotace. Kde: RVNNO, Ministerstvo financí, dotací ministerstva. Nástroj: Práce pro občanské organizace 2015 a rok 2016. Kde: Výbor pro legislativu a financování RVNNO. Nástroj: Zákon o sociálním podnikání. Kde: Seize pro lidová práva Úřadu vlády ČR. Nástroj: Zákon o sociálním podnikání. Kde: Seize pro lidová práva Úřadu vlády ČR. Nástroj: Zákon o sociálním podnikání. Kde: Seize pro lidová práva Úřadu vlády ČR. Nástroj: Propagace myšlenky sociálního podnikání. Kde: RVNNO, Agentura pro sociální začleňování Úřadu vlády ČR, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo práce a sociálních věcí.

¹ Hlavní oblasti státní dotací politiky vůči NNO pro příštější rozpočtový rok.

Prinípny státní politiky	Výchovná státní politika	Opornost státní politiky	Nástroje státní politiky
<p>Vláda ČR bude usilovat o efektivní a transparentní vedení NNO včetně koordinace orgánů, financování a jejich interfunkčního zajištění</p>	<p>Vláda při přípravě návrhu politik, programu a služeb, které se týkají NNO a jejích aktivit, bude prostřednictvím svých orgánů spolupracovat s zúčastněnými NNO v co nejvyšší možné míře.</p> <p>Vláda zajistí, aby NNO, které budou podporovány ze státního rozpočtu, byly podporovány rozumným a spravedlivým způsobem v oblastech, kde poskytují služby jiným občanům a státu. Bude dbát na to, aby NNO nepřijímala podpora v systému vzbuzených důvěrých úřadů.</p> <p>Vláda bude usilovat o to, aby příprava a aplikace zákonů a politik nezvyšovala či dokonce snižovala administrativní zátěž v případě NNO, a zejména v případě významných cílových skupin nebo firem/území.</p>	<p>Rozvíjet dialog mezi vládou a NNO prostřednictvím RVNNO. Do práce RVNNO a jejích výborů zapojit členy z řad všech forem NNO a všech typů NNO podle jejich ústředí.</p> <p>Vytvořit pracovní skupinu RVNNO, složenou ze zástupců krajních úřadů.</p> <p>Zajistit zastoupení NNO ve státních, státních a veřejných vládách a jejich orgánech pro podporu principů dobročinnosti.</p> <p>V systémech poskytování veřejných služeb zajistit rozvojem NNO a jinými prostředky typy poskytovatelů.</p> <p>V souvislosti s přijetí zákonů a s tím souvisejícími úpravami o přechodném období vybudovat pro právní osoby se s tím souvisejícími kompetenčními administrativními kapacitami.</p> <p>Realizovat mezi NNO, kde je nutné požadovat profesionalizaci, a naopak, kde to nutné není.</p>	<p>Nástroj: Sazba RVNNO (změna počtu členů RVNNO). Kód: RVNNO.</p> <p>Nástroj: Pracovní skupina státní politiky RVNNO. Kód: RVNNO.</p> <p>Nástroj: Sazby pracovních a poradních orgánů vlády. Kód: Pracovní a poradní orgány vlády.</p> <p>Nástroj: Zásady, deska politiky financování. Kód: Dotyční ministerstva.</p> <p>Nástroj: Monitorování dopadu zákonů a s tím souvisejícími úpravami. Kód: RVNNO, Ministerstvo spravedlnosti.</p> <p>Nástroj: Zásady, deska politiky financování. Kód: Dotyční ministerstva, RVNNO.</p> <p>Nástroj: Monitorování přípravy legislativních návrhů a státních politik, připomínková řízení. Kód: RVNNO a její výbory. Kód: RVNNO, Ministerstvo financí, dotyční ministerstva.</p>
<p>Vláda ČR bude podporovat dobrovolnictví a dobrovolní jako projevy participace občanů na všech úrovních</p>	<p>Vláda zajistí v dotákových politických, veřejných a občanských organizacích, aby byly podporovány rozumným a spravedlivým způsobem v oblastech, kde poskytují služby jiným občanům a státu. Bude dbát na to, aby NNO nepřijímala podpora v systému vzbuzených důvěrých úřadů.</p> <p>Vláda bude dbát na to, aby příprava a aplikace zákonů a politik nezvyšovala či dokonce snižovala administrativní zátěž v případě NNO, a zejména v případě významných cílových skupin nebo firem/území.</p> <p>V rámci zajištění vícezdrojového financování bude vláda podporovat výši dostupnosti finančních zdrojů pro NNO z evropských fondů.</p>	<p>Zajistit, aby nezávislé soustředěné síťové sítě z Evropských sociálních fondů byly přímou finanční prostředky na to, provést výhledy, sledování na osobní náklady poskytovatelů provozních zaměstnanců (účetní, finanční ředitel apod.).</p> <p>Systémové podporování síťových NNO a spolupráce s občanskými sítěmi a sítěmi, které se zabývají centry z řad NNO, dostupnými dlouhodobými zkušenostmi a odbornými znalostmi, na úrovni vlády i jednotlivých ministerstev.</p> <p>Zajistit zastoupení NNO ve státních, státních a veřejných vládách a jejich orgánech pro podporu principů dobročinnosti.</p> <p>Podporit zvýšení absorpční kapacity na podporu z ESIF v programovém období 2014 – 2020 z nejméně 2 % alespoň na 4 % legálních NNO.</p> <p>Dokázat připravenost zákon o dobrovolnictví, poskytlí společenství usazením celou oblast dobrovolnictví, a dále dbát na to, aby se rozvojem sítě státní regulace v této oblasti.</p> <p>Oceňovat dobrovolnost dříve, jako nezávislé plnění podle jednotné uzkávané metody a zavést započítání těchto nezávislých plnění jako součásti spolupracovníků projektů, podnětých státním rozpočtem.</p> <p>Zapojit dobrovolnictví, které je vzhledem k současně ekonomické produkce, do systému poskytování veřejných služeb.</p> <p>Zpracovat koncept rozvoje dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center a zajistit minimálně dvojnásobnou finanční podporu takových center.</p> <p>Podporovat rozvoj firemního dobrovolnictví, finančního a nefinančního, přezkoumání sítě jako možnost státu do zvláštní míry limitované, například zvláštního společenského klimatu v term sítě, že dobrovolnictví a občanské podpory občanské společnosti je běžnou, společensky uznávanou a s tím souvisejícími kompetenčními administrativními kapacitami.</p> <p>Formálního i neformálního vzájemného dialogu a spolupráce prostřednictvím.</p> <p>Zpracovat analýzu možnosti odpočtu z daní z příjmu fyzických osob, které se smlouvá zvlášť podporovat konkrétní NNO opakovaně po dobu nejméně 5 let.</p> <p>Podporovat síť a síťové NNO vzhledem k vývoji dobrovolnictví. Zajistit na úrovni předstev RVNNO dohodit tíh na podporu celostátních dobrovolnických sítí a sítích NNO jako výraz podpory sítě vzniklé a aktivním zaměstnanců subjektů NNO.</p> <p>Zavést možnost vanku dohodit tíh pro výměnu oborové síte a síťové NNO, které by zajišťovaly jejich územní integritu prostřednictvím Ministerstva.</p> <p>Podporovat síťové a síťové NNO, které by umožňovaly stabilizaci partnerství a spolupráce v horizontu 3 – 5 let.</p> <p>Při výběru síte a sítích NNO jako partnerů prověřovat jejich vzájemnost a expozitní zkušenost.</p> <p>Zaradit smluvně zajištěné partnerství z výměných oborových a všeoborových síte a sítích NNO mezi spolupracovníky mezi partnerstvími ministerstev při přípravě legislativních návrhů a politik, které se jich týkají.</p>	<p>Nástroj: Zákony o dobrovolnictví, Zásady. Kód: Ministerstvo vnitra, RVNNO, dotyční ministerstva.</p> <p>Nástroj: Zákony o dobrovolnictví, Zásady. Kód: EU, RVNNO.</p> <p>Nástroj: Zákony o dobrovolnictví, Zásady. Kód: Ministerstvo vnitra, RVNNO.</p> <p>Nástroj: Úprava vlády ČR. Kód: RVNNO.</p> <p>Nástroj: Sazba odpočtu z daní z příjmu fyzických osob, odpočtu z příjmu. Kód: Ministerstvo financí.</p> <p>Nástroj: Novela zákona o daních z příjmu. Kód: Ministerstvo financí.</p> <p>Nástroj: Zásady, dohodit aměrnice Úřadu vlády ČR. Kód: Sazba pro lidská práva Úřadu vlády ČR.</p> <p>Nástroj: Zásady. Kód: RVNNO, dotyční politiky ministerstev.</p> <p>Nástroj: Zásady, dohodit politiky ministerstev. Kód: RVNNO, dotyční ministerstva.</p> <p>Nástroj: Kritéria pro výběr partnerství NNO. Kód: RVNNO.</p> <p>Nástroj: Přípomínková řízení. Kód: Ministerstva, RVNNO.</p>
<p>Vláda ČR bude podporovat rozvoj občanského dobrovolnictví a dobrovolní jako projevy participace občanů na všech úrovních</p>	<p>Vláda bude dbát na to, aby příprava a aplikace zákonů a politik nezvyšovala či dokonce snižovala administrativní zátěž v případě NNO, a zejména v případě významných cílových skupin nebo firem/území.</p> <p>V rámci zajištění vícezdrojového financování bude vláda podporovat výši dostupnosti finančních zdrojů pro NNO z evropských fondů.</p>	<p>Zajistit, aby nezávislé soustředěné síťové sítě z Evropských sociálních fondů byly přímou finanční prostředky na to, provést výhledy, sledování na osobní náklady poskytovatelů provozních zaměstnanců (účetní, finanční ředitel apod.).</p> <p>Systémové podporování síťových NNO a spolupráce s občanskými sítěmi a sítěmi, které se zabývají centry z řad NNO, dostupnými dlouhodobými zkušenostmi a odbornými znalostmi, na úrovni vlády i jednotlivých ministerstev.</p> <p>Zajistit zastoupení NNO ve státních, státních a veřejných vládách a jejich orgánech pro podporu principů dobročinnosti.</p> <p>Podporit zvýšení absorpční kapacity na podporu z ESIF v programovém období 2014 – 2020 z nejméně 2 % alespoň na 4 % legálních NNO.</p> <p>Dokázat připravenost zákon o dobrovolnictví, poskytlí společenství usazením celou oblast dobrovolnictví, a dále dbát na to, aby se rozvojem sítě státní regulace v této oblasti.</p> <p>Oceňovat dobrovolnost dříve, jako nezávislé plnění podle jednotné uzkávané metody a zavést započítání těchto nezávislých plnění jako součásti spolupracovníků projektů, podnětých státním rozpočtem.</p> <p>Zapojit dobrovolnictví, které je vzhledem k současně ekonomické produkce, do systému poskytování veřejných služeb.</p> <p>Zpracovat koncept rozvoje dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center a zajistit minimálně dvojnásobnou finanční podporu takových center.</p> <p>Podporovat rozvoj firemního dobrovolnictví, finančního a nefinančního, přezkoumání sítě jako možnost státu do zvláštní míry limitované, například zvláštního společenského klimatu v term sítě, že dobrovolnictví a občanské podpory občanské společnosti je běžnou, společensky uznávanou a s tím souvisejícími kompetenčními administrativními kapacitami.</p> <p>Formálního i neformálního vzájemného dialogu a spolupráce prostřednictvím.</p> <p>Zpracovat analýzu možnosti odpočtu z daní z příjmu fyzických osob, které se smlouvá zvlášť podporovat konkrétní NNO opakovaně po dobu nejméně 5 let.</p> <p>Podporovat síť a síťové NNO vzhledem k vývoji dobrovolnictví. Zajistit na úrovni předstev RVNNO dohodit tíh na podporu celostátních dobrovolnických sítí a sítích NNO jako výraz podpory sítě vzniklé a aktivním zaměstnanců subjektů NNO.</p> <p>Zavést možnost vanku dohodit tíh pro výměnu oborové síte a síťové NNO, které by zajišťovaly jejich územní integritu prostřednictvím Ministerstva.</p> <p>Podporovat síťové a síťové NNO, které by umožňovaly stabilizaci partnerství a spolupráce v horizontu 3 – 5 let.</p> <p>Při výběru síte a sítích NNO jako partnerů prověřovat jejich vzájemnost a expozitní zkušenost.</p> <p>Zaradit smluvně zajištěné partnerství z výměných oborových a všeoborových síte a sítích NNO mezi spolupracovníky mezi partnerstvími ministerstev při přípravě legislativních návrhů a politik, které se jich týkají.</p>	<p>Nástroj: Zákony o dobrovolnictví, Zásady. Kód: Ministerstvo vnitra, RVNNO, dotyční ministerstva.</p> <p>Nástroj: Zákony o dobrovolnictví, Zásady. Kód: EU, RVNNO.</p> <p>Nástroj: Zákony o dobrovolnictví, Zásady. Kód: Ministerstvo vnitra, RVNNO.</p> <p>Nástroj: Úprava vlády ČR. Kód: RVNNO.</p> <p>Nástroj: Sazba odpočtu z daní z příjmu fyzických osob, odpočtu z příjmu. Kód: Ministerstvo financí.</p> <p>Nástroj: Novela zákona o daních z příjmu. Kód: Ministerstvo financí.</p> <p>Nástroj: Zásady, dohodit aměrnice Úřadu vlády ČR. Kód: Sazba pro lidská práva Úřadu vlády ČR.</p> <p>Nástroj: Zásady. Kód: RVNNO, dotyční politiky ministerstev.</p> <p>Nástroj: Zásady, dohodit politiky ministerstev. Kód: RVNNO, dotyční ministerstva.</p> <p>Nástroj: Kritéria pro výběr partnerství NNO. Kód: RVNNO.</p> <p>Nástroj: Přípomínková řízení. Kód: Ministerstva, RVNNO.</p>
<p>Vláda ČR bude podporovat rozvoj občanského dobrovolnictví a dobrovolní jako projevy participace občanů na všech úrovních</p>	<p>Vláda bude dbát na to, aby příprava a aplikace zákonů a politik nezvyšovala či dokonce snižovala administrativní zátěž v případě NNO, a zejména v případě významných cílových skupin nebo firem/území.</p> <p>V rámci zajištění vícezdrojového financování bude vláda podporovat výši dostupnosti finančních zdrojů pro NNO z evropských fondů.</p>	<p>Zajistit, aby nezávislé soustředěné síťové sítě z Evropských sociálních fondů byly přímou finanční prostředky na to, provést výhledy, sledování na osobní náklady poskytovatelů provozních zaměstnanců (účetní, finanční ředitel apod.).</p> <p>Systémové podporování síťových NNO a spolupráce s občanskými sítěmi a sítěmi, které se zabývají centry z řad NNO, dostupnými dlouhodobými zkušenostmi a odbornými znalostmi, na úrovni vlády i jednotlivých ministerstev.</p> <p>Zajistit zastoupení NNO ve státních, státních a veřejných vládách a jejich orgánech pro podporu principů dobročinnosti.</p> <p>Podporit zvýšení absorpční kapacity na podporu z ESIF v programovém období 2014 – 2020 z nejméně 2 % alespoň na 4 % legálních NNO.</p> <p>Dokázat připravenost zákon o dobrovolnictví, poskytlí společenství usazením celou oblast dobrovolnictví, a dále dbát na to, aby se rozvojem sítě státní regulace v této oblasti.</p> <p>Oceňovat dobrovolnost dříve, jako nezávislé plnění podle jednotné uzkávané metody a zavést započítání těchto nezávislých plnění jako součásti spolupracovníků projektů, podnětých státním rozpočtem.</p> <p>Zapojit dobrovolnictví, které je vzhledem k současně ekonomické produkce, do systému poskytování veřejných služeb.</p> <p>Zpracovat koncept rozvoje dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center a zajistit minimálně dvojnásobnou finanční podporu takových center.</p> <p>Podporovat rozvoj firemního dobrovolnictví, finančního a nefinančního, přezkoumání sítě jako možnost státu do zvláštní míry limitované, například zvláštního společenského klimatu v term sítě, že dobrovolnictví a občanské podpory občanské společnosti je běžnou, společensky uznávanou a s tím souvisejícími kompetenčními administrativními kapacitami.</p> <p>Formálního i neformálního vzájemného dialogu a spolupráce prostřednictvím.</p> <p>Zpracovat analýzu možnosti odpočtu z daní z příjmu fyzických osob, které se smlouvá zvlášť podporovat konkrétní NNO opakovaně po dobu nejméně 5 let.</p> <p>Podporovat síť a síťové NNO vzhledem k vývoji dobrovolnictví. Zajistit na úrovni předstev RVNNO dohodit tíh na podporu celostátních dobrovolnických sítí a sítích NNO jako výraz podpory sítě vzniklé a aktivním zaměstnanců subjektů NNO.</p> <p>Zavést možnost vanku dohodit tíh pro výměnu oborové síte a síťové NNO, které by zajišťovaly jejich územní integritu prostřednictvím Ministerstva.</p> <p>Podporovat síťové a síťové NNO, které by umožňovaly stabilizaci partnerství a spolupráce v horizontu 3 – 5 let.</p> <p>Při výběru síte a sítích NNO jako partnerů prověřovat jejich vzájemnost a expozitní zkušenost.</p> <p>Zaradit smluvně zajištěné partnerství z výměných oborových a všeoborových síte a sítích NNO mezi spolupracovníky mezi partnerstvími ministerstev při přípravě legislativních návrhů a politik, které se jich týkají.</p>	<p>Nástroj: Zákony o dobrovolnictví, Zásady. Kód: Ministerstvo vnitra, RVNNO, dotyční ministerstva.</p> <p>Nástroj: Zákony o dobrovolnictví, Zásady. Kód: EU, RVNNO.</p> <p>Nástroj: Zákony o dobrovolnictví, Zásady. Kód: Ministerstvo vnitra, RVNNO.</p> <p>Nástroj: Úprava vlády ČR. Kód: RVNNO.</p> <p>Nástroj: Sazba odpočtu z daní z příjmu fyzických osob, odpočtu z příjmu. Kód: Ministerstvo financí.</p> <p>Nástroj: Novela zákona o daních z příjmu. Kód: Ministerstvo financí.</p> <p>Nástroj: Zásady, dohodit aměrnice Úřadu vlády ČR. Kód: Sazba pro lidská práva Úřadu vlády ČR.</p> <p>Nástroj: Zásady. Kód: RVNNO, dotyční politiky ministerstev.</p> <p>Nástroj: Zásady, dohodit politiky ministerstev. Kód: RVNNO, dotyční ministerstva.</p> <p>Nástroj: Kritéria pro výběr partnerství NNO. Kód: RVNNO.</p> <p>Nástroj: Přípomínková řízení. Kód: Ministerstva, RVNNO.</p>
<p>Vláda ČR bude podporovat rozvoj občanského dobrovolnictví a dobrovolní jako projevy participace občanů na všech úrovních</p>	<p>Vláda bude dbát na to, aby příprava a aplikace zákonů a politik nezvyšovala či dokonce snižovala administrativní zátěž v případě NNO, a zejména v případě významných cílových skupin nebo firem/území.</p> <p>V rámci zajištění vícezdrojového financování bude vláda podporovat výši dostupnosti finančních zdrojů pro NNO z evropských fondů.</p>	<p>Zajistit, aby nezávislé soustředěné síťové sítě z Evropských sociálních fondů byly přímou finanční prostředky na to, provést výhledy, sledování na osobní náklady poskytovatelů provozních zaměstnanců (účetní, finanční ředitel apod.).</p> <p>Systémové podporování síťových NNO a spolupráce s občanskými sítěmi a sítěmi, které se zabývají centry z řad NNO, dostupnými dlouhodobými zkušenostmi a odbornými znalostmi, na úrovni vlády i jednotlivých ministerstev.</p> <p>Zajistit zastoupení NNO ve státních, státních a veřejných vládách a jejich orgánech pro podporu principů dobročinnosti.</p> <p>Podporit zvýšení absorpční kapacity na podporu z ESIF v programovém období 2014 – 2020 z nejméně 2 % alespoň na 4 % legálních NNO.</p> <p>Dokázat připravenost zákon o dobrovolnictví, poskytlí společenství usazením celou oblast dobrovolnictví, a dále dbát na to, aby se rozvojem sítě státní regulace v této oblasti.</p> <p>Oceňovat dobrovolnost dříve, jako nezávislé plnění podle jednotné uzkávané metody a zavést započítání těchto nezávislých plnění jako součásti spolupracovníků projektů, podnětých státním rozpočtem.</p> <p>Zapojit dobrovolnictví, které je vzhledem k současně ekonomické produkce, do systému poskytování veřejných služeb.</p> <p>Zpracovat koncept rozvoje dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center a zajistit minimálně dvojnásobnou finanční podporu takových center.</p> <p>Podporovat rozvoj firemního dobrovolnictví, finančního a nefinančního, přezkoumání sítě jako možnost státu do zvláštní míry limitované, například zvláštního společenského klimatu v term sítě, že dobrovolnictví a občanské podpory občanské společnosti je běžnou, společensky uznávanou a s tím souvisejícími kompetenčními administrativními kapacitami.</p> <p>Formálního i neformálního vzájemného dialogu a spolupráce prostřednictvím.</p> <p>Zpracovat analýzu možnosti odpočtu z daní z příjmu fyzických osob, které se smlouvá zvlášť podporovat konkrétní NNO opakovaně po dobu nejméně 5 let.</p> <p>Podporovat síť a síťové NNO vzhledem k vývoji dobrovolnictví. Zajistit na úrovni předstev RVNNO dohodit tíh na podporu celostátních dobrovolnických sítí a sítích NNO jako výraz podpory sítě vzniklé a aktivním zaměstnanců subjektů NNO.</p> <p>Zavést možnost vanku dohodit tíh pro výměnu oborové síte a síťové NNO, které by zajišťovaly jejich územní integritu prostřednictvím Ministerstva.</p> <p>Podporovat síťové a síťové NNO, které by umožňovaly stabilizaci partnerství a spolupráce v horizontu 3 – 5 let.</p> <p>Při výběru síte a sítích NNO jako partnerů prověřovat jejich vzájemnost a expozitní zkušenost.</p> <p>Zaradit smluvně zajištěné partnerství z výměných oborových a všeoborových síte a sítích NNO mezi spolupracovníky mezi partnerstvími ministerstev při přípravě legislativních návrhů a politik, které se jich týkají.</p>	<p>Nástroj: Zákony o dobrovolnictví, Zásady. Kód: Ministerstvo vnitra, RVNNO, dotyční ministerstva.</p> <p>Nástroj: Zákony o dobrovolnictví, Zásady. Kód: EU, RVNNO.</p> <p>Nástroj: Zákony o dobrovolnictví, Zásady. Kód: Ministerstvo vnitra, RVNNO.</p> <p>Nástroj: Úprava vlády ČR. Kód: RVNNO.</p> <p>Nástroj: Sazba odpočtu z daní z příjmu fyzických osob, odpočtu z příjmu. Kód: Ministerstvo financí.</p> <p>Nástroj: Novela zákona o daních z příjmu. Kód: Ministerstvo financí.</p> <p>Nástroj: Zásady, dohodit aměrnice Úřadu vlády ČR. Kód: Sazba pro lidská práva Úřadu vlády ČR.</p> <p>Nástroj: Zásady. Kód: RVNNO, dotyční politiky ministerstev.</p> <p>Nástroj: Zásady, dohodit politiky ministerstev. Kód: RVNNO, dotyční ministerstva.</p> <p>Nástroj: Kritéria pro výběr partnerství NNO. Kód: RVNNO.</p> <p>Nástroj: Přípomínková řízení. Kód: Ministerstva, RVNNO.</p>
<p>Vláda ČR bude podporovat rozvoj občanského dobrovolnictví a dobrovolní jako projevy participace občanů na všech úrovních</p>	<p>Vláda bude dbát na to, aby příprava a aplikace zákonů a politik nezvyšovala či dokonce snižovala administrativní zátěž v případě NNO, a zejména v případě významných cílových skupin nebo firem/území.</p> <p>V rámci zajištění vícezdrojového financování bude vláda podporovat výši dostupnosti finančních zdrojů pro NNO z evropských fondů.</p>	<p>Zajistit, aby nezávislé soustředěné síťové sítě z Evropských sociálních fondů byly přímou finanční prostředky na to, provést výhledy, sledování na osobní náklady poskytovatelů provozních zaměstnanců (účetní, finanční ředitel apod.).</p> <p>Systémové podporování síťových NNO a spolupráce s občanskými sítěmi a sítěmi, které se zabývají centry z řad NNO, dostupnými dlouhodobými zkušenostmi a odbornými znalostmi, na úrovni vlády i jednotlivých ministerstev.</p> <p>Zajistit zastoupení NNO ve státních, státních a veřejných vládách a jejich orgánech pro podporu principů dobročinnosti.</p> <p>Podporit zvýšení absorpční kapacity na podporu z ESIF v programovém období 2014 – 2020 z nejméně 2 % alespoň na 4 % legálních NNO.</p> <p>Dokázat připravenost zákon o dobrovolnictví, poskytlí společenství usazením celou oblast dobrovolnictví, a dále dbát na to, aby se rozvojem sítě státní regulace v této oblasti.</p> <p>Oceňovat dobrovolnost dříve, jako nezávislé plnění podle jednotné uzkávané metody a zavést započítání těchto nezávislých plnění jako součásti spolupracovníků projektů, podnětých státním rozpočtem.</p> <p>Zapojit dobrovolnictví, které je vzhledem k současně ekonomické produkce, do systému poskytování veřejných služeb.</p> <p>Zpracovat koncept rozvoje dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center a zajistit minimálně dvojnásobnou finanční podporu takových center.</p> <p>Podporovat rozvoj firemního dobrovolnictví, finančního a nefinančního, přezkoumání sítě jako možnost státu do zvláštní míry limitované, například zvláštního společenského klimatu v term sítě, že dobrovolnictví a občanské podpory občanské společnosti je běžnou, společensky uznávanou a s tím souvisejícími kompetenčními administrativními kapacitami.</p> <p>Formálního i neformálního vzájemného dialogu a spolupráce prostřednictvím.</p> <p>Zpracovat analýzu možnosti odpočtu z daní z příjmu fyzických osob, které se smlouvá zvlášť podporovat konkrétní NNO opakovaně po dobu nejméně 5 let.</p> <p>Podporovat síť a síťové NNO vzhledem k vývoji dobrovolnictví. Zajistit na úrovni předstev RVNNO dohodit tíh na podporu celostátních dobrovolnických sítí a sítích NNO jako výraz podpory sítě vzniklé a aktivním zaměstnanců subjektů NNO.</p> <p>Zavést možnost vanku dohodit tíh pro výměnu oborové síte a síťové NNO, které by zajišťovaly jejich územní integritu prostřednictvím Ministerstva.</p> <p>Podporovat síťové a síťové NNO, které by umožňovaly stabilizaci partnerství a spolupráce v horizontu 3 – 5 let.</p> <p>Při výběru síte a sítích NNO jako partnerů prověřovat jejich vzájemnost a expozitní zkušenost.</p> <p>Zaradit smluvně zajištěné partnerství z výměných oborových a všeoborových síte a sítích NNO mezi spolupracovníky mezi partnerstvími ministerstev při přípravě legislativních návrhů a politik, které se jich týkají.</p>	<p>Nástroj: Zákony o dobrovolnictví, Zásady. Kód: Ministerstvo vnitra, RVNNO, dotyční ministerstva.</p> <p>Nástroj: Zákony o dobrovolnictví, Zásady. Kód: EU, RVNNO.</p> <p>Nástroj: Zákony o dobrovolnictví, Zásady. Kód: Ministerstvo vnitra, RVNNO.</p> <p>Nástroj: Úprava vlády ČR. Kód: RVNNO.</p> <p>Nástroj: Sazba odpočtu z daní z příjmu fyzických osob, odpočtu z příjmu. Kód: Ministerstvo financí.</p> <p>Nástroj: Novela zákona o daních z příjmu. Kód: Ministerstvo financí.</p> <p>Nástroj: Zásady, dohodit aměrnice Úřadu vlády ČR. Kód: Sazba pro lidská práva Úřadu vlády ČR.</p> <p>Nástroj: Zásady. Kód: RVNNO, dotyční politiky ministerstev.</p> <p>Nástroj: Zásady, dohodit politiky ministerstev. Kód: RVNNO, dotyční ministerstva.</p> <p>Nástroj: Kritéria pro výběr partnerství NNO. Kód: RVNNO.</p> <p>Nástroj: Přípomínková řízení. Kód: Ministerstva, RVNNO.</p>